

HORYDOLY

**DEN
BEZ AUT
V PRAZE**

**FOTOVÝLET DO
ANTARKTIDY**

**Kdy a kde?
VÝLOVY RYBNÍKŮ**

**ČTENÁŘSKÁ
FOTOSOUTĚŽ:
SOUKROMÁ
DOBRODRUŽSTVÍ**

**TÉMA:
KARPATY
DALEKO NA
VÝCHODĚ**

FUNKČNÍ PRÁDLO MOIRA UMÍ ODVÉST VLHKO A PŘI TOM PODRŽET NUTNOU DÁVKU TEPLA.

ZÁSA DNÍ VÝZNAM PRO FUNKCI PRÁDLA MOIRA MÁ PATENTOVANÉ POLYPROPYLENOVÉ VLÁKNO MOIRA TG 900®.

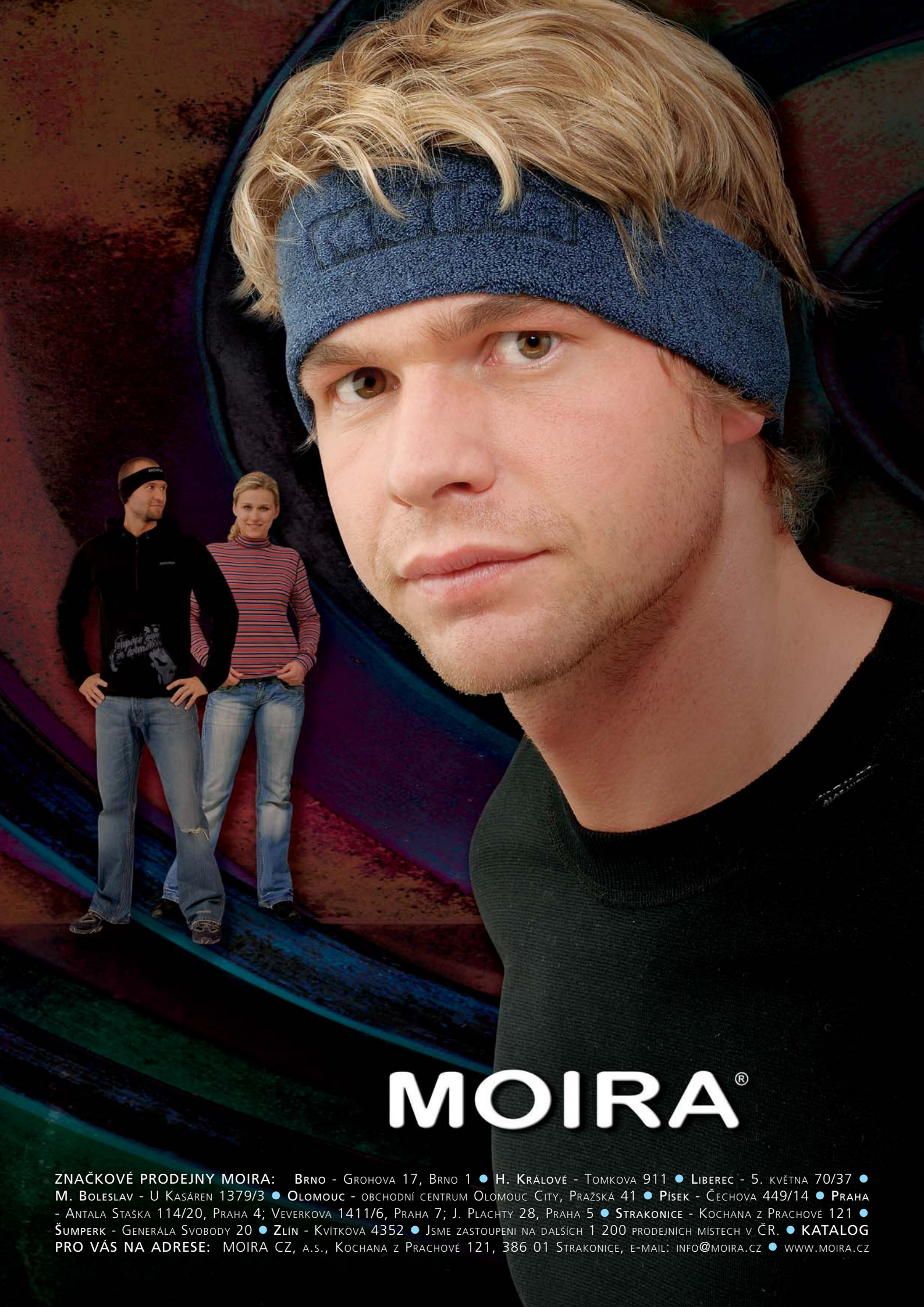
POLYPROPYLEN JE NEJLEHČÍ, NEJPEVNĚJŠÍ, NEJTEPLEJŠÍ A TAKÉ NEJPRUŽNĚJŠÍ ZE SYNTETICKÝCH VLÁKEN.

VELMI DOBRĚ ODVÁDÍ VODU, ALE TĚMĚŘ JI NEPŘIJÍMÁ. TAJEMSTVÍ VLÁKNA MOIRA TG 900® SPOČÍVÁ VE TVARU JEHO PRŮŘEZU.

PODOBÁ SE PĚTILALOČNÉ HVĚZDĚ A PROTI KULATÉMU VLÁKNU SE AŽ DVOJNÁSOBNĚ ZVĚTŠÍ KAPILÁRNÍ PROSTORY MEZI VLÁKNY, KUDY PAK PUTUJE VLHKOST. ZNÁSOBÍ SE TÍM JIŽ TAK VYNIKAJÍCÍ VLASTNOSTI SAMOTNÉHO POLYPROPYLENU.

DÍKY PROMYŠLENÉ KONSTRUKCI POJME PLETENINA VELKÉ MNOŽSTVÍ VZDUCHU A TEN PŮSOBÍ JAKO IZOLAČNÍ VRSTVA PRÁVĚ V OKAMŽIKU, KDY JE TĚLO BEZ ZÁTĚŽE A OCHLAZUJE SE. MOIRA SVOJE VÝROBKÝ DEFINUJE JAKO ODĚVNÍ SYSTÉM, KDE SE DAJÍ JEDNOTLIVÉ DRUHY VRSTVIT A TÍM SE ZVYŠUJE TEPELNÁ OCHRANA TĚLA. KAŽDÁ Z VRSTEV JE SCHOPNA SAMOSTATNĚ FUNGOVAT. SORTIMENT OBSAHUJE NĚKOLIK ŘAD VÝROBKŮ, KTERÉ SE DAJÍ MEZI SEBOU KOMBINOVAT.

MOIRA®

ZNAČKOVÉ PRODEJNY MOIRA: BRNO - GROHOVA 17, BRNO 1 ● H. KRÁLOVÉ - TOMKOVA 911 ● LIBEREC - 5. KVĚTNA 70/37 ●
M. BOLESLAV - U KASÁREN 1379/3 ● OLOMOUČ - OBCHODNÍ CENTRUM OLOMOUČ CITY, PRAŽSKÁ 41 ● PÍSEK - ČECHOVA 449/14 ● PRAHA
- ANTALA STÁSKA 114/20, PRAHA 4; VEVERKOVA 1411/6, PRAHA 7; J. PLACHTY 28, PRAHA 5 ● STRAKONICE - KOCHANA Z PRACHOVÉ 121 ●
ŠUMPERK - GENERÁLA SVOBODY 20 ● ZLÍN - KVIŤKOVÁ 4352 ● JSME ZASTOUPENI NA DALŠÍCH 1 200 PRODEJNÍCH MÍSTECH V ČR. ● **KATALOG**
PRO VÁS NA ADRESE: MOIRA CZ, A.S., KOCHANA Z PRACHOVÉ 121, 386 01 STRAKONICE, E-MAIL: INFO@MOIRA.CZ ● WWW.MOIRA.CZ

Báječní muži na létajících kolech

Text a foto: Martin Komárek

Novodobí Ikarové se přesouvají k Berounce. Jeden areál pro vysoké, dlouhé a relativně bezpečné polety byl postaven v Černošicích (na fotografiích). Další vznikl v nedalekých Dobříšovicích. Drsnější je sjezdová trať z Černošic do Všenor. Vede lesem. Najet tady špatně na skok, nebo do klopené zatáčky, znamená velmi nepříjemný a bolestivý výlet mezi stromy. Pociť volnosti a rychlosti za trochu strachu ovšem stojí. ■

Co si myslíte...

POŘÁD PŘÍMO NAHORU HORYDOLY (ČERVENEC)

Reakce jsou vybrané z www.outdoorforum.cz.

Sem si taky koupil ten časopis a hned první, co sem si řek, když sem tu fotku uviděl - krása, tam musím!

Pajinšte

Vezmeš jednu motyku, druhou motyku, nějak to chytneš a mlátíš rukama nad hlavou jako při kraulování. Tímto movuješ nahoru. Čas od času zavrtáš ledbur, nebo si kočkou kopneš do lana. Ale Pit říkal, že to prej vydrží. No a seš nahoře. Fertig. Připluv

To asi nebude "zaseknu levou ruku, levou nohu, pravou ruku, pravou nohu, levou ruku a tak dál," co?

Vilík

Ortler není úplná sranda. Stěna má přes kilometr, takže to je dřina i za dobrých podmínek. Při té délce je hlavní rychlost. Za jiných podmínek to chce navíc

NOVÁ TVÁŘ HORYDOLY (ZÁŘÍ 2007)

Nové Horydoly vypadají hned od titulky o generaci dál. Gratuluji. Držím palce do další práce a přelézání překážek. Bez nich by to byla nuda. Krásný podzim do hor i dolin.

**Petr Ďoubalík, organizátor
outdoorových akcí**

Musím říct, že jste s časopisem fešně zahýbali. Dobrý!

**Ludmila Veselá,
šéfredaktorka Everestu**

Právě jsem si stáhnul nové číslo Horydoly a klobouk dolů. Je to kus skvělé práce. Držím pěsti, ať se daří.

**Pavel Miškovský,
zástupce šéfredaktora Aha!**

Musím uznat, že je časopis pěkně zpracovaný po grafické stránce. Je ucelenější než dřív. Grafická si zaslouží pochvalu.

Michal Fanta, fotograf - reportér

Přišel mi časopis a grafika je fakt dobrá.

**Petr Šimáček,
redaktor rádia Beat**

Redakce vyhorší grafiku do podoby dětského časopisu Ohníček. Jen tak dál.

**Ondra, anonymní čtenář
www.horydoly.cz**

ČERNOBÍLÉ VIDĚNÍ SVĚTA

Čtete v časopisech, že nejlepší zboží za nejvýhodnější ceny prodávají znalci oboru a zároveň outdooroví nadšenci? Nebo že výrobce vrhá na trh šokující inovace, které změní váš život? Případně že nejkrásnější zájezd do nejvyhlášenější destinace za nejnižší ceny bude vyprodán každou chvíli a vy budete do smrti litovat, že jste se nepřihlásili?

My to čteme také. Často se stane, že jsou nám takové texty nejen podezřelé, ale také povědomé. Když trochu zapátráme, najdeme je v útrobách našich mailových schránek. Zjistíme, že tyto oslavné články nepsali jmenovaní redaktori nebo redakce, případně autoři skrývající se pod oblíbenými zkratkami (pr) či (kp), nebo dokonce anonymové beze jména. Tyto texty pocházejí z klávesnic propagačních oddělení. PR totiž znamená Public Relations - vztahy s veřejností, což v tuzemských poměrech většinou označuje skrytou reklamu. KP je ještě otevřenější - komerční prezentace. Buďte obezřetní, protože takové materiály novinářům posílají nejen podloudné firmy, ale také velké zavedené podniky. Minulý týden jsme dostali "rozhovor" s Holgerem Pigorse, vysoce postaveným mužem evropské centrály Goretexu. V otázkách stačilo jenom doplnit název časopisu. Nepochybujeme, že se někde v českých médiích tento rozhovor vynoří. Zatím jsme ho zaznamenali na polském lyžařském serveru. O něco později se nám pokusil podobnou zprávu s "citacemi" Miroslava Martince podsunout obchodní ředitel Rock Point, jehož je majitelem. I ten určitě budete někde číst. Mají vás za hlupáky? Myslí si, že jim takové praktiky u zákazníků projdou? Podle mého je to normální podvod na čtenářích.

Jakub Turek
Jakub Turek - šéfredaktor

Kdo je kdo

ALEŠ SOKOL

Aleš Sokol je ve volném čase horolezec a cestovatel. Zároveň pracuje jako průvodce vysokohorských turistů při komerčních zájezdech. Je to tedy nanejvýš povoláný člověk, aby rozmlouval o výpravě do Antarktidy s dalším cestovatelem Rostislavem Sedláčkem. Jejich rozhovor si přečtete na straně 30.

KARPATY DALEKO NA VÝCHODĚ (str. 12-21)

NA VLASTNÍ OČI: Bouřka nad Tatrami.....	4
OHLASY: Co si myslí čtenáři	5
AKTUALITY: Ze světa outdooru	8
PRÁVĚ TEĎ: Cyklomasakr v Krkonoších.....	10
HORSKÁ TURISTIKA: Všichni Poláci znají Bieszczady....	12
PAMÁTKY: Bardejov, perla horních Uher	16
CYKLOTURISTIKA: Karpatská cyklistická cesta	18
PĚŠÍ TURISTIKA: Východňáři mají co ukazovat	20
VÝLET AUTEM: Chýnovská jeskyně	22

TEST: Polévka bez glutamátů..... 24

ZAJÍMAVÁ OBLAST: Čarovný

pískovec na Kokořinsku..... 25

FOTOGRAFIE: Mústekna Innsbrucké

ferátě..... 26

OCHRANA PŘÍRODY: Čo robiť pri stretnutí

s medveďom..... 28

CESTOVÁNÍ: Jak se cestuje do Antarktidy
 30 |

FOTOSOUTĚŽ: SOUKROMÁ DOBRODRUŽSTVÍ
 32 |

SEZNAM: Výlovy rybníků..... 36

DĚTI: Běžky pro zábavu, romantiku, kondici
 38 |

SVĚT OUTDOOROVÉHO VYBAVENÍ:

Novinky na trhu..... 40

IN-LINE: Berlínský bruslařský

maratón..... 42

NA VODĚ: Řeky, říčky, potoky
 45 |

V TATRÁCH: Zprávy z nejmenších

velehor
 46 |

OUTDOOR EXPRESS: Cestovní

průmysl a outdoorový byznys
 48 |

STORY Z TITULKY: Den bez aut

v Praze
 50 |

12 VŠICHNI
POLÁCI ZNAJÍ
BIESZCZADY

38 BĚŽKY PRO ZÁBAVU,
ROMANTIKU, KONDICI

28 ČO ROBIŤ PRI STRETNUTÍ
S MEDVEĎOM

22 CHÝNOVSKÁ
JESKYNĚ

6 HORY DOLY

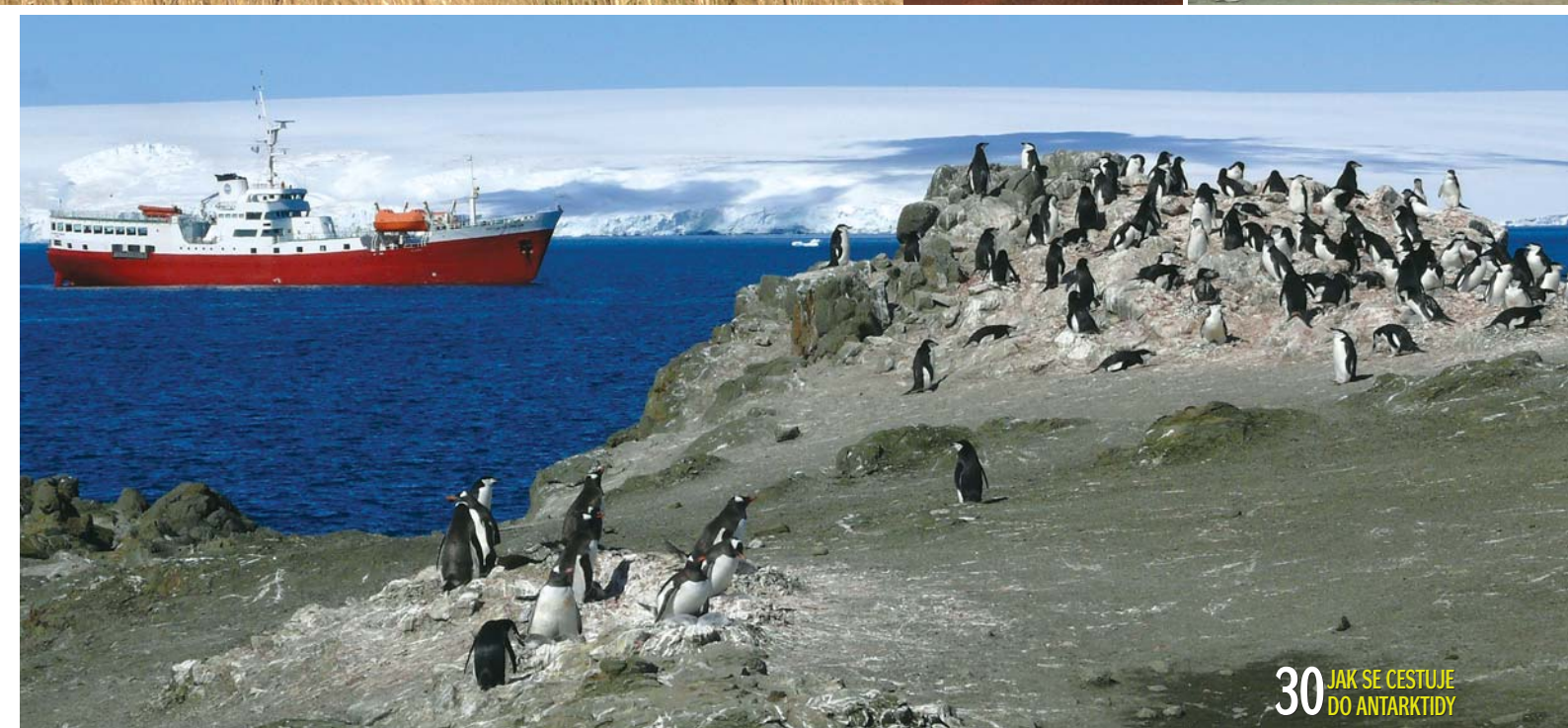
18 KARPATSKÁ
CYKLISTICKÁ CESTA

20 VÝCHODNÁŘI MAJÍ
CO UKAZOVAT

12 BARDEJOV, PERLA
HORNÍCH UHER

30 JAK SE CESTUJE
DO ANTARKTIDY

Horydoly - outdoor magazín, číslo 15, říjen 2007 (III.). ISSN: 1802-0089. Periodicita: měsíčník, Vydavatel: Turek Media, s.r.o. Adresa redakce: Sněženková 6, 106 00 Praha 10 E-mail: redakce@horydoly.cz. Šéfredaktor: Jakub Turek, jakub.turek@horydoly.cz, mobil: +420 728 892 898, Skype: jakub_turek, ICQ: 344-733-643. Redaktoři: René Kujan, rene.kujan@horydoly.cz a Šárka Bláhová, blahovasarka@seznam.cz. Na čísle spolupracovali: Pavol Lenko, Martin Turčan, Aleš Sokol, Milan Suchý, Libor Boldá a Aleš Juchelka (Tatry.cz), Petr Ptáček (Raft.cz). Grafika: Markéta Weberová, weberova.m@centrum.cz. Obchodní ředitel: Ondřej Turek, ondrej.turek@horydoly.cz, mobil: +420 608 733 888, Skype: otureka, ICQ: 91-916-149. Předplatné: 79 Kč na tři měsíce (platba SMS), 199 Kč - zvýhodněné roční předplatné. Objednávky sms: Pro předplatné tři čísel pošlete SMS na telefon 904 04 79 ve znění PAY HORYDOLY jméno příjmení adresa. Objednávky ročního předplatného: SEND Předplatné, P.O.Box 141, 140 21 Praha 4, tel.: 225 985 225, fax: 225 341 425, SMS: 605 202 115, E-mail: send@send.cz, www.send.cz.

Fotografie na titulní straně: Pražanky a Pražané manifestují za snesitelné podmínky pro jízdu na kole po městě. Foto: Kuba Turek

BÉMŮV FILM JE NA INTERNETU

Pražský primátor Pavel Bém natočil při svém výstupu na Mount Everest film Okno do nebe. Diváci ho mohli vidět na Mezinárodním festivalu horečkových filmů v Teplicích nad Metují a na festivalu cestovatelských filmů Tourfilm v Karlových Varech. Nyní je zdarma dostupný na internetu (www.idnes.cz). Velký rozhovor s Bémem otiskly Horydoly číslo 11 (www.horydoly.cz/casopis).

Text: (sb). Foto: archiv P.B.

BEH KANCELARSKÝCH KRYŠ

Úředníci pražského magistrátu vyhráli Běh kancelářských kryš. Museli závodit v pracovním oblečení - muži v obleku a ženy v kostýmu. Trať dlouhá 750 metrů vedla po pěší zóně z Ovocného trhu přes Celetnou, na příkopě, Havírskou a zpět na Ovocný trh. Kromě běhu čekal na úředníky hod šanonem, šplh a jízda na kolečkových židlích. Vítězství ve štafetě vyneslo úředníkům víkendový pobyt v penzionu Strnadovský mlýn ve Vrsovicích a zapůjčení vozu Mitsubishi Outlander s plnou nádrží. Text: (sb)

MISTROVSTVÍ SVĚTA V DŘEVORUBECKÉM SPORTU

Vítězem mistrovství světa v dřevorubeckém sportu se stal Novozélanďan David Bolstad. Vloni bronzový Martin Komárek letos obsadil sedmé místo. Nemohl se intenzivně připravovat kvůli zranění ramena. Přesto se mu podařilo překonat světový rekord

v disciplíně Hot Saw o setinu sekundy. Mistrovství světa Timber-sports znovu zavítalo do německého Oberstdorfu. Organizátoři poučení loňským nebylým zájmem diváků letos přesunuli místo konání do velké arény u skokanských můstků.

DŘEVORUBECKÉ DISCIPLÍNY

- ♦ **Springboard** (přesekávání kmene z prkna ve výšce)
- ♦ **Single Buck** (řezání ruční pilou)
- ♦ **Standing Block Chop** (přesekávání stojícího kmene)
- ♦ **Stock Saw** (řezání klasickou motorovou pilou)
- ♦ **Underhand Chop** (přesekávání ležícího kmene)
- ♦ **Hot Saw** (řezání motorovou pilou s extrémně silným motorem)

Text: (sb, kt). Foto: Maxmedia

BIKROS A IN-LINE V ÚJEZDĚ NAD LESY

Radnice v Újezdě nad Lesy otevřela veřejné sportoviště. Jeho součástí je cyklotrialová a bikrosová dráha, U-rampa pro in-line bruslaře a skateboardisty. Kromě toho jsou v areálu dvě hřiště pro volejbal a basketbal. Vše doplňují prolézačky a pískoviště pro malé děti.

Text: (red)

DALEKÉ ROZHLEDY Z ROZHLEDEN

Podzim je čas nekrásnějších rozhledů. Pokud se den podaří, bývá vzduch křišťálově čistý a z mnoha míst v Česku jsou vidět buď Alpy, nebo Tatry. Během deseti let se počet rozhleden v České republice vyšplhal ze 140 na dnešních 250. Ke stavbě rozhleden se stále více používá dřevo. Pomalu ubývá novostaveb ve tvaru

ocelového stožáru. Většina českých rozhleden je návštěvníkům přístupná celoročně. V podzimních měsících se už ani na ty nejpůvodnější nestojí fronty.

Text: (sb). Foto: (kt)

HORNICKÉ MUZEUM OTEVŘELO ŠTOLU

Ukázkovou štolu v bývalém hlubinném dole Julius III mezi Mostem a Litvínovem otevřelo Podkrušnohorské technické muzeum. Návštěvníci vidí komorové i stěnové dobývání uhlí, dopravníky, vozíky, razící kombajn a simulaci odpalu uhelné stěny. V areálu bývalého dolu Julius III. je sedm objektů zapsaných mezi národní technické památky.

Text: (sb)

CHATA KOLIESKO VYHOŘELA

Nejvýše položenou chatu Koliesko v Jasné v Nízkých Tatrách zničil požár. Chata se nacházela ve 1235 metrech nad mořem. Při příjezdu hasičů už byla celá v plamenech. Záchrannárm se alespoň podařilo vynést z hořící budovy propan-butanové lahve a zabránit explozi. V době neštěstí v chatě nikdo nebyl. Majitelé odcestovali a patrně nechali v krbu doutnající zbytky. Koliesko se nachází u dolní stanice sedačkové lanovky na Chopok. V roce 1995 prošla rekonstrukcí.

Text: (kü)

AMERICKÁ KRAJINA NA PLÁTNĚ

Po Česku putují manželé Montaniovci se svým reprezentativním diashow America Inkognita. Kateřina a Miloš Motani žijí v Rakousku se zaměřují na vystižení různých podob, forem, tvarů a barev přírody. Aktuální promítání se týká oblasti divokého západu. Místa a termíny pořadů jsou uveřejněné na webu www.horydoly.cz/cestovatele.

Text: (sb)

RAVO PRO DĚTI NEKUPUJTE

Dětské kolo Ravo Tygr bylo zachyceno systémem RAPEX, do kterého zapisují své zakázky kontrolní orgány z celé Evropy. Zakaz prodeje Tygra byl vydán na Slovensku kvůli porušení bezpečnostního standardu EN 14765.

Text: (red)

HARRACHOV CHYSTÁ VIC UMĚLEHO SNĚHU

V lyžařském středisku Harrachov se bude moci v případě nedostatku sněhu začít lyžovat dříve než v minulých letech. Na sjezdovce vedle čtyřsetmetrového vleku Doppel-mayer budou stát sněhová děla po obou stranách, zatímco dříve byla pouze na jedné straně.

Text: (sb). Foto: (kt)

SNOWBOARDY NA OLYMPIJSKÉM STADIÓNU

Další ročník mnichovského snowboardu Air and Style se znovu odehraje na olympijském stadionu. Diváci mohou očekávat 1. prosince nabitý divácký list. Ukáží se Travis Rice, Mathieu Crepel, Antti Taiti, Andreas Wiig a Kevin Pearce. V rámci vlastního contestu se představí i rookies, mezi nimi například Louie Vito, Juuso Laivisto, Mason Aguirre a Iouri

LEHOKOLO ZE SEVERU NA JIH

Mezinárodní tým osmi cyklistů se dnem i nocí střídá na silničním lehokolu, aby ujel šest tisíc kilometrů z Nordkappu na Gibraltaru za 12 dní. Cestovní deník si můžete přečíst na webu www.nordkapp-gibraltar.com.

Text a foto: Jan Galla

Podladtchikov. V rámci doprovodné show se pojede FSX - Freestyle Snowcross.

Text: Aleš Erbek

ZRODILA SE FREERIDE WORLD TOUR!

Drsnou novinkou nadcházející zimy se stalo spojení nejvýznamnějších freerideových závodů světa do jedné túry. Celková dotace na ceny je tři sta tisíc dolarů. Sbor rozhodčích povedou Jean-Yves Michellod (ski) a Berti Denervaud (snowboard). **Mammoth Challenge (USA) 22.-26.1.**

Caucasus Classic in Soči (RUS) 31.1.-5.2.

Big Mountain Pro, a mobile event in the Alps 24.2.-2.3.

Freeride de Tignes (FRA), 9.-12.3.

Xtreme in Verbier (CH) 14.-23.3.

Text: Kryštof Šabacký

VELKÁ FATRA JE OSAZENA TYCEMI

Horská záchranná služba umístila na hřebenovku Velké Fatry zimní tyčové značení. Původní přechod přes vrchol Rakytova byl při tom změněn na zimní traverz po žluté značce na úrovni horní hranice lesa. Má být bezpečnější před lavinami.

Text a foto: (kt)

DOLOMITENMANN PRÁL ČESKÝM BARVÁM

Štafetový terénní závod Dolomitenmann v rakouském Lienzu se letos konal bez účasti paragliderů. Nad rakouským Lienzem sněžilo a foukal silný vítr. Český tým pod hlavičkou Škoda Auto vybojoval druhé místo. Závod excelentně rozběhl lyžařský reprezentant Jiří Magál, který měl stejný jako loni nejlepší čas ze všech

120 běžců. Dvanáctikilometrovou horskou trať s převýšením hrůzných 1700 metrů zvládl za 1 hodinu 26 minut 24 sekund. I na kajaku byli Češi nejlepší díky Kamilu Mrůzkovi. V cyklistické části Kristián Hynek pár minut ztratil. První místo tak ukořistilo rakouské družstvo Kolland Top-sport, které ve finiši podržel jeden z nejlepších bikemaratonců světa Alban Lakata. Třetí místo obsadil další český tým Fackelmann.

Text: Martin Krácalík.
Foto: Seven Days

INZERCE

Hardcore Adrenalin
Suunto

Core Black Yellow

ALTIMETER • BAROMETER • COMPASS
OUTDOOR
ABC
SUUNTO

Altimeter, Barometer, Compass
- Suunto Core je vaším pravým průvodcem pro skutečná dobrodružství.

Text: (kt). Foto: Martin Zaňka

MAROSANA NA PORTÁŠKÁCH

Downhill na horských kolech už není dost free. Na krkonošských Portáškách se jel ještě akčnější 4Down. Na sjezdovou trať se pouštěli ve čtveřicích jezdcí na kolech připomínajících robustní motorky bez motoru, aby po dvou a půl kilometrech po kamení, hlíně, blátě, kořenech a pařezech doskákali do cíle ve Velké Úpě. Postupovali vždy jen dva nejlepší, a tak to byl masakr. Dva

jezdci to ve spodní části tratě nezvládli a sanitka je odvezla do nemocnice.

První místo z kvalifikace obhájil Adam Vágner. Ve finálové jízdě porazil Kamila Tatarkoviče. Třetí dojel s velkou ztrátou Hynek Hájek a za nimi se do cíle přikodrcal Matěj Charvát s nefunkční přehazovačkou. Domácí pán Michal Maroš se tentokrát spokojil s rolí pořadatele. ■

DEVOLD®

VLNĚNÉ FUNKČNÍ TERMOPRÁDLO
OBLÉKÁ NORY OD ROKU 1853

DEVOLD MERINO VLNA - TO NEJLEPŠÍ, CO VÁS MŮŽE POTKAT

- 100% Merino vlna - absolutní komfort za každého počasí
- ani při dlouhodobém nošení nezapáchá
- ideální pro cyklisty, běžce, turistiku a veškeré outdoorové aktivity
- perfektně reguluje vaši tělesnou teplotu
- speciální úprava pro snadnou údržbu
- výběr mnoha barevných variací
- modely i pro děti

Tak jako **DEVOLD** to nikdo neumí !

NAŠE NEJVÝZNAMNĚJŠÍ
PARTNEŘI:

v DEVOLDu Vás nic nezastaví!

Většina expedic do Himalájí je oblečená v termoprádle Devold, včetně právě probíhajících tří českých expedic na K2, Gashebrum I a III (M. Holeček, J. Doudlebský, A. Čepelková, M. Otta, Z. Hrubý, K. Bortel, R. Langraj.)

Výhradní dovozce pro ČR: North Trappers, Jarošova 2, Litoměřice; tel.: 416738846

www.northtrappers.cz

VŠICHNI POLÁCI ZNAJÍ BIESZCZADY

Daleko na východě stoupají z lesnatých kopců vysoké poloniny. Polské Bieszczady jsou pro české turisty bájným pohorím, vzdáleným a těžko dostupným. Už přitahuje, je proto nejvyšší čas vyrazit. Návštěvníků v poulárních horách ubývá a podzimní výhledy jsou daleké.

Na hranicích Polska, Slovenska a Ukrajiny se rozkládají tři národní parky: Bieszczady, Poloniny a Užanski park. První dva se pomalu propojují, Ukrajina zůstává zatím mimo. "Je to jeden ekosystém a zároveň jeden turistický prostor, ale také tři státy a tři způsoby ochrany," říká propagátor turistiky z Prešova Tomáš Paľo. "Ukrajina je jiný svět, vedou tam jen dva hraniční přechody, za dva měsíce zůstane za oponou schengenského prostoru."

Jeho slova nepřímě potvrzuje polský člen horské služby Paweł: "Podél ukrajinských hranic se rojí vojáci všech tří států. Dokonce i naše zásahové vrtulníky tam létají jen s potíží."

"Všichni Poláci byli v Bieszczadech, nebo je aspoň znají," říká ochránce národního parku Grzegorz Sitko a srovnává: "Bieszczady jsou relax, Tatry znamenají sport."

Text a foto: Kuba Turek

Rodinný sestup z vrcholu Smerek

BUĎTE RÁDI ZA KAŽDÝ DEN

Vstup do národního parku stojí jedno euro.

"Chceme, aby sem návštěvníci přicházeli vždy jen na jeden den a potom zase odjeli," dodává Grzegorz Sitko. Smí se tu chodit pouze po značených cestách.

Není to jen opatření kvůli ochraně přírody, ale jde také o bezpečnost. "Na hřebenech není voda, je nutné s sebou nosit zásoby," doporučuje Paweł. "Pozor na sestupy do údolí podél potůčků mimo cesty. Jsme ve flyšových horách, a proto se v údolích často vytváří strže a vodopády, jejichž zdolávání by bylo nebezpečné." Podle Pawła nelze z takových údolí vycouvat ani uh-

Ubytování v Bieszczadech
neposkytuje mnoho komfortu.
Spacák a karimatku je potřeba
nosit na zádech

DALEKO NA VÝCHODĚ

Podzim je nejlepší čas pro turistiku. Ať už jdete pěšky na hory, jedete autem po památkách nebo šlapete na kole, oceníte daleké výhledy a krásně barevnou krajinu. Nabízíme pár tipů na výlety po východních Karpatech na slovenské i polské straně.

Sedlo Orłowicza je důležitým přechodem přes Wetlinskou polanu

Horec na poloninách roste všude

Horská služba GPR je dobře vybavená.

nout a jedinou možností je dostat se skrze ně až dolů pod hory. Důvodem ochrany přírody jsou hlavně bukové lesy, potom poloniny a zvířata. Poloniny na hřebenech hor pomalu zarůstají. Slovinci toho velmi želí, ale Poláci zůstávají v klidu: "Nechráníme současný stav, ale přírodní procesy." Kdo tedy chce vidět nezarostlé hřebeny, neměl by váhat.

PŘES HLAVNÍ POLONINY

Klasická bieszczadská turistická túra vede přes tři hlavní poloniny. Začíná se v obci Ustrzyki Górne (800 m n. m.). Stoupá se na poloninu Carynska (1297), klesá do obce Brzegi Górne (830) pod sedlo Wyżna. Odtud jdeme zase nahoru na poloninu

Stezka vede stále po hřebeni

Wetlinska k chatě Puchatka (1228). Tady se dá přespat ve vlastním spacáku na karimatce. Přes den je tu otevřená hospoda s pivem, limonádou a základním jídlem. Přes další vrcholy (1253) míříme pohodlnou stezkou do sedla Orłowicza (1075).

Wetlinská polana se táhne do daleka

Doprava

Nejjednodušší příjezd z Česka do Bieszczad vede po železnici. Rychlík jede do slovenských Medzilaborců. Osobní vlak pokračuje skrze Lupkowský tunel. Dále jedeme místními autobusy pod hory. Na kole lze přejet přes přechody na cestě Ruskie - Cisna nebo Stružnica - Maniów. Všechny tyto možnosti platí jen v létě. Od podzimu do jara nezbyvá nic jiného, než vzít zavazadla silničním přechodem v Laboreckém sedle nad Palotou.

Ubytování

Ubytování pod horami stojí s polopenzí v penzionech 80 až 90 zlotých, velmi dobrá cena je 70 zlotých za osobu a noc.

Nebezpečí

Horská služba GPR vykoná v Bieszczadech čtyři stovky zásahů ročně. Pomoc je na rozdíl od Česka či Slovenska zdarma. "Nejvíce problémů způsobují návštěvníci, kteří si neuvědomí, že jsou opravdu na horách," říká náčelník GPRu. "Jde o celková vyčerpání organismu, infarkty, úpaly a zásahy bleskem. Teď už hrozí i podchlazení a umrznutí."

Telefonní číslo na horskou službu: 985.
Všeobecná pomoc v nouzi: 0601 100 300.

Dlouhou dobu vidíme daleko do kraje. Na východě se v mlhách ztrácí Bystré sedlo, možná budoucí turistická brána na Ukrajinu. Na jihu se černá hradba Bukovských vrchů s trojmezným Kremencem (1221). Všude pod horami pomalu zarůstají šachovnice polí a luk, odkud byly po válce vystěhovány celé osady do polsko-německého pohraničí. Nevýrazné sedlo Orłowicza odděluje poloninu Smerek se stejnojmenným vrcholem (1223). Odtud klesneme k chatě Jaworzec a po silnici dorazíme do Kalnice na autobus. V ideálním případě se to všechno dá zvládnout za víkend. ■

HIKO SPORT

Výrobce a dodavatel kompletního vodáckého vybavení

bunda
Beaufort
28l

seakayaková bunda nové generace z třívrstvého Sympatexu

triko
Teddy
336

HIKO sport s.r.o., Jíloviště 261 252 02 Praha-západ, tel.: 267 710 867, fax: 267 712 781, info@hiko.cz, hiko@hiko.cz
VODÁCKÉ CENTRUM Hiko sport - Praha Pankrác, ul. 5.května 1137/57, 140 00 Praha 4, tel./fax: 241 401 384, centrum@hiko.cz
Prodejna PRAHA Troja, u loděnice FTVS (umělá slalomová trať), 170 00 Praha 7 - Troja, tel.: 283 850 137
Prodejna BRNO, Zahradníková 24, 602 00 Brno, tel.: 541 215 548, tel./fax: 549 241 235

www.hiko.cz

Bardejov, perla horních Uher

Bardejov prokouknul do krásy. Středověké město patří na seznam UNESCO. Prošli jsme se jím se dvěma zasvěcenci Ľubošem Cingelem a Jakubem Hankovským. Z obou středoškoláků sálala hrdost na rodiště.

Text a foto: (kt)

Město Bardejov se od ne-paměti přetahuje o slávu, peníze a vliv s nedalekými Bardejovskými kúpelemi.

"Většinou měly kúpele navrch, ale teď jsou v hlubokém útlumu," říká specialista na slovenský lázeňský cestovní ruch Michaela Rafajová. "Chátrají, přitahují velmi málo klientů a nemají vyjasněné vlastnické vztahy. Žádná perspektiva se před nimi nerýsuje." Zato město nyní kvete do krásy. První zmínka o Bardejovu pochází z roku 1241. Vybudovali ho němečtí kolonisté na cestě mezi Uhrami a polským Krakovem. "Němcům vděčíme za vše, co tu bylo vybudováno. Byli výborní řemeslníci řemeslníci, architekti i vo-

brána otevřená, další dvě musely být uzavřené.

O tom rozhodoval jediný člověk ve městě. Vojenský velitel každé ráno oznámil, která brána bude ten den otevřena. "Útoky hrozily především z polské strany, ale paradoxně uherští panovníci často Bardejov dávali do zástavy právě Polákům." Od Horní brány se dáme ve směru hodinových ručiček podél zbytků hradeb.

Po pravé ruce vidíme Lampový sloup. Větší ptačí budka na kamenné nožce sloužila v noci, kdy se do ní vkládala svítící lampa, aby se případní pocestní mohli orientovat směrem k městu.

"Kromě toho měl sloup i jiný účel. Vkládali se do něho pro výstrahu utaté hlavy popravených odsouzců."

jáci," míní naši průvodci. Už roku 1376 se Bardejov stal královským městem. Dostal se tedy na stejnou úroveň jako Budapešť nebo Košice. Stále tu platila desetiletá úleva od daní pro novousedlíky.

POHRANIČNÍ MĚSTO

Procházku začínáme na Horní bráně. Byla to jen jedna ze tří bran. Město bylo po většinu dobu své existence pohraniční pevností. Proto tu platila tvrdá disciplína. Pokud byla jedna

O kousek dál přicházíme k novodobému řeckokatolickému kostelu. Není ničím zvlášť výjimečný, ale před pár lety se o něj strhla rvačka. Když se z rukou státu vrátil do církevních rukou, chtěli ho získat řečtí katolíci i pravoslavní. Tehdy došlo i na pěsti. Paradoxní na tom je, že obě církve vyznávají stejného boha i stejný kult, pouze řečtí katolíci uznávají Vatikán, kdežto pravoslavní Moskvu. Za kostelem jdeme doprava do parku. Míjíme po levé ruce (5) Školskou baštu a vpravo jsou zbytky Rybářské bašty.

"Obranu města měly ve zlých časech na starosti jednotlivé cechy. Každý bránil jednu baštu, jehož jméno nesla." Hradby původně střežilo třiatdvacet bašt.

PROSTOPÁŠNÍ MNIŠI MUSELI Z MĚSTA

Park uzavírá mohutný gotický kostel. Klášterní chrám Jana Křtitele původně obhospodařovali augustiniáni. "Pro nemravné chování svých členů byl řád již ve středověku vyhnán z města a nahradili je přijatelnější františkáni." Ti

potom dlouho učili ve všech zdejších školách.

Prvotřídní zajímavost (1) je možné vidět na levé boční stěně kostela. Nově objevený gotický vchod, původně hlavní brána do chrámu, byl celá století zazděný a schovaný pod omítkou.

Ulicí Františkánov dojdeme na Radniční náměstí. Z jeho gotického vzezření se vymyká pouze jediná stavba na rohu. Benátský dům s podloubím v renesančním středomořském duchu vystavěli italští kupci se sklem, aby jim připomínal domovinu.

KAMENÍKOVA POMSTA

Jen pro zajímavost (3): všechny domy na náměstí jsou opravené a zároveň je jich mnoho na prodej. Podle místní realitní kanceláře jsou k mání za šest až pětadvacet milionů slovenských korun.

Uprostřed náměstí sídlí radnice (4).

I když vypadá trochu nemotorně, jedná se o první renesanční stavbu na Slovensku. Přízemí sloužilo jako krytý trh a v patře

úřadoval rychtář. Na špičce střechy stojí rytíř Roland, symbol městských práv. "Socha je poškozená, protože útočící vojska ji měla za pravého vojáka a střelila po ní." Pod střechou obepíná radnici pás 118 kamenných figurek. Stodevatenáctá je pomstou kameníka za nízký honorář. "Chlapec ukazující holou zadnici byl vytesán za jednu noc. Kameník ho umístil nad vchod do radnice tak, aby ho viděl rychtář, hned jak se probudí, z okna svého domu a musel ho sledovat celou cestu do úřadovny."

Pod radnicí v levém koutě (6) náměstí stojí čtyři bohaté domy weinhausu.

"Těmito vinnými sklady prošla třetina všeho vína, které se vypilo v Krakově."

BLESK, ZEMĚTŘESENÍ A POŽÁR

Pak už stojíme před kostelem svatého Egídia. Jeden z nejvznosnějších hornoherských chrámů měl pohnutou historii. Stavba začala v roce 1350. Během let ho

vyzdobil hlavně jedenáct unikátních oltářů, hlavní měří sedmnáct metrů. Jenže v roce 1725 udeřil do věže blesk a ještě téhož roku postihlo zdejší kraj zemětřesení. Kostel byl po něm velmi poškozený. Sto let se kostel opravoval, aby roku 1878 kompletně vyhořel spolu se sedmi ulicemi Bardejova.

Ještě týž rok se začalo s opravou, věž byla snížena a před kostelem byla postavena socha patrona hasičů svatého Floriana. Od té doby ve městě významně nehořelo. Za kostelem si zvenku (2) prohlédneme nejstarší slovenské humanitní gymnázium. Založili ho Lutherovi žáci. Za krátkou dobu nabylo takové kvality a pověsti, že většina uherských králů sem poslala své syny.

Nad nimi stojí prastarý Katův dům. Nahoře kat bydlel a dole měl mučírnu a vězení. "Neměl to tedy do práce daleko," poznamenávají naši průvodci. "Dům stával osamotě. Okolní budovy byly dostavěny až později." ■

Text a foto: Kuba Turek

KARPATSKÁ CYKLISTICKÁ CESTA

Plán Karpatské cyklistické cesty je hotový už osm let. Začíná se v Prešově, kde sídlí jeho ideový otec – sdružení Kostitras. Zajíždí se do polského Krosna, pokračuje přes ukrajinskou Koločavu a Rachov do rumunského Viseu de Sus a Satu Mare. V Maďarsku se šlape přes Tokaj a Aggtelek nazpět do slovenského Prešova.

jinu a do Rumunska budou hůře dostupné.

NA SLOVENSKU VŠE V POŘÁDKU

Dnešní stav je následující: Karpatská cyklistická cesta je dobře vyznačená na slovenském území mezi Prešovem a Bardejovem.

nily trasy kvůli nově otevřeným slovensko-polským hraničním přechodům.

"Když jsme po pěti letech obnovovali značení, v terénu na slovenské straně zbylo pouhých 19 procent značek a v Polsku jsme našli jen dvě," uvádí ředitelka Kostitrasu Viera Štupáková. "Celkem je teď vyznačeno červeným písmenem C na bílém podkladu tři sta kilometrů trasy."

Nejasné zprávy přicházejí z Ukrajiny. Užhorodský cyklistický Merida club přý

Muzeum lidové architektury v Záhradném

Šarišská lidová
madonka

Dřevěné sochy v Raslavicích

Trasa je to moc lákavá. Projíždí se na ní Bukovské vrchy, Bieszczady, Zakarpatské Poloniny, Maramureš, plochá Puszta i divoký Slovenský kras. Ale! S uvolněním cestování po schengenském prostoru na přelomu roku bude jednodušší cyklistika mezi Polskem, Maďarskem a Slovenskem, avšak hranice na Ukra-

Zbytek je vyznačený jakž takž, ale budete potřebovat podrobnou mapu, abyste se neztratili.

V Polsku koordinuje značení veřejně prospěšná organizace Zielony Rower (Zelené kolo). Trasu dostalo na mapy, ale v terénu se jede po místním cyklistickém i turistickém značení. Navíc se vloni mě-

vyznačil části Karpatské cyklotrasy v Zakarpátí, ale není jasné, kde přesně. Rumunsko a Maďarsko zatím zůstávají stranou. Tam je potřeba jet podle mapy.

VĚTŠINOU SE JEDE PO SILNICI

Karpatská cyklistická trasa je atraktivní pro cykloturistiku. "Projektovali jsme ji

Spojení muzea a hospody
je velmi příjemné

**KARPATSKÁ CYKLISTICKÁ CESTA BY
MĚLA V BUDOUCNU SPOJOVAT PĚT
ZEMÍ S PODOBNÝM OSUDEM. CY-
KLOTURISTÉ BY PROJELI ZAPADLÉ
REGIONY SLOVENSKA, POLSKA, UKRA-
JINY, RUMUNSKA A MAĎARSKA. BYL
BY TO VÝLET.**

tak, aby po ní mohl v pohodě jet cykloturista na plně naloženém trekkingovém kole ověšený brašnami na týdenní túru," říká Tomáš Paľo z Kostitrasu. Většinou se jede po silnicích, občas i po velmi frekventovaných. To na jednu stranu umožňuje pohodlné šlapání, ale na druhou stranu není jízda zcela bezpečná. Místy je dokonce i nudná. Potkáte na ní daleko častěji babku jedoucí na kole do obchodu nebo dědu do hospody, než cykloturistu. Přesto stojí za hřích. Především slovenská část spojuje perly lidové architektury, úžasná gotická města, mysteriózní vzpomínky na obě světové války a malebné Karpaty. Pokud máte jenom jeden den času, doporučujeme projet aspoň třicetiki-

Opevněný
zámček
v Demjatech

lometrovou trasu z Prešova do Bardejova. Na trase nebo v nejbližším okolí budete mít Šarišský hrad, dřevěný kostelík v Hervartově a městskou památkovou rezervaci UNESCO Bardejov. A také nejlepší hospůdku na celé Karpatské cyklistické cestě, která se skrývá v jedné chaloupce v Záhradném pod názvem Živé muzeum ľudovej architektúry a kultúry. "Spojujeme lidové tradice, původní atmosféru vesnice a intelektuální zábavu," nechává nahlédnout do svého receptu na velepříjemnou hospůdku její majitel Jozef Hromják.

Jestli máte volno na celý víkend, pokračujte přes Svidník do polského Krosna. Proslulý je svidnický skanzen a především Údolí smrti, které se táhne k Dukelskému průsmyku. O hrdinství vojáků a nesmyslných rozkazech velitelů za druhé světové války tu vypráví vojenská expozice v přírodě. ■

Internet Karpatská cyklistická cesta: www.ccr.host.sk
Karpatská cyklistická cesta: www.touristchannel.sk/cykloturistika/karpatska.php3
Karpatská nadace: www.carpathianfoundation.org, Zielony rower: www.zielonyrower.pl

INZERCE

SHOCART®

Turistická mapa 1:50 000 pro PDA a Smartphone.

- kompletní území ČR a SR
- turistické trasy a cyklotrasy
- v ceně mapy i 2GB karta

...uvítají všichni,
kteří chtějí mít své kroky
pod kontrolou...

**TOUR
Navigator**

**At' se vydáte kamkoli...
At' se vydáte kamkoli...**

TOUR NAVIGATOR

www.tournavigator.cz

Východňáři mají co ukazovat

Šariš je zemí bohaté historie. Architektura tu doslova mluví. Nabízíme čtyři tipy na výlety, které symbolizují významné epochy minulosti. Vybrali jsme autentická místa mimo hlavní oblasti cestovního ruchu.

HRAD MAKOVICA NEBOLI ZBOROV

Text a foto: (kt)

Zřícenina obrovského gotického hradu byla až donedávna známá jen historikům. Rostl na ní mohutný les. Teď jsou hradby i nádvoří vyčištěné, výhled je daleký a Zborov se stal turistickým cílem první kategorie. Hrad nikdy neměl moc štěstí. Už v první písemné zmínce z roku 1347 zakazoval král Ludvík I. kastelánům ohrožovat vedlejší panství Smilného a Bardejova. O dvacet let později majitel Peter Cudar z Olnodu významně rozšířil své panství za cenu loupeží a násilného zabírání půdy, aby se stal jedním z nejbohatších šlechticů v horních Uhrách. O dalších

deset let později Jagelonci zpusťovali hospodářské zázemí kraje. Poté hrad chvíli patřil Zikmundovi. Uhři a Slovinci ho na rozdíl od husitských Čechů měli v lásce. V roce 1522 získali panství Tarczayovci. V bitvě o uherský trůn u Moháče podpořovali Jána Zápoľského, ale vsadili na špatného koně. Vyhrál Ferdinand Habsburský a panství jim zkonfiskoval. Šeredyovci, kteří konfiskát získali, zajistili klid a pořádek hradu i podhradí. Gotický hrádek přebudovali na mohutnou renesanční pevnost podle italského vzoru. Pár let patřilo panství neblaze proslulé sady Bátorice. Poté pevnost vyženil

rod Rákoczi. Mnoho jeho příslušníků bylo namočených do různých povstání. Imrich Thokoly z tohoto rodu opanoval téměř celé Slovensko. Jenže císař Leopold I. se našel a přikázal dobýt Rákociovskou základnu. Stalo se tak roku 1684. Tím skončila nepěkná historie hradu. Dějiny se sem ještě nakrátko vrátily v první světové válce, kdy zde bojovala ruská a rakousko-uherská vojska. ■

JAK SE TAM DOSTAT: Autobusem z Bardejova jedeme do obce Zborov. Pro odstavení auta je to nebezpečná lokalita, protože v okolí je několik cikánských osad. Po červené nebo žluté značce strmě vystoupáme na hrad. Z Bardejovských Kúpeľov dojdeme na hrad po naučné stezce.

PŘEHRADA SOLINA

Největší polská přečerpávací elektrárna stojí v cestě řekám Solina a San. Osmdesát metrů betonu je protkáno chodbami a obrovskými zásobníky, do kterých čerpadla natlačí z energetických důvodů nepředstavitelné

množství vody. Děje se tak v době, kdy je energie v rozvodné síti hodně, především v noci. Ve špičkách ráno a večer se voda vypouští a roztáčí kola turbín. Jestli chcete vidět, jak to uvnitř přehrady vypadá, není nic jednoduššího. Pod hrází za-

platíte ve vstupním objektu 14 zlotých, vaše děti 10 zlotých a počkáte na průvodce. Ten s vámi za půl hodiny projde útroby elektrárny, povykládá něco technických údajů a vyvede vás na světlo boží. Pozor na polskou paranoii! Uvnitř i vně přehrady je zákaz focení. "Je to objekt strategického zájmu," zcela vážně prohlašuje průvodce. "Fotky neuveřejníte, že ne?," ujišťuje se náš polský známý, když vidí, že přesto nějaké snímky děláme. "Uškodili byste naší zemi a měli byste z toho potíže." Podívejte se tedy na betonový tunel. Právě jste se stali nepřáteli spřátelené mocnosti. ■

JAK SE TAM DOSTAT: Přehrada uzavírá rekreační Jezioro Solinske. Ze slovenských Medzilaborců je to pět desítek kilometrů. Nejbližší obce jsou Polanczyk a Bobrka na jeho březích, nejbližší město je Sanok.

RANČ SLNEČNÝ MAJER

a o krbu ani nemluvě. Na stole leží dvojce noviny. Jak příznačné. Korzár je celostátní bulvár a Šariš jeho místní obdoba. Pokud jsme vás neodradili od návštěvy ranče Slněčný majer, tak vězte, že zde chovají slovenské teplokrevníky. Vysoké jezdecké koně, kteří vzbuzují respekt. Kolik to všechno stálo? Dva miliony eur! Polovinu dala Evropská unie. Přitom majitelé vypadají jako slušní lidé, kteří jenom mají rádi koně. Pán vás dokonce raději svezde kočárem, než by se staral o ekonomický chod projektu. ■

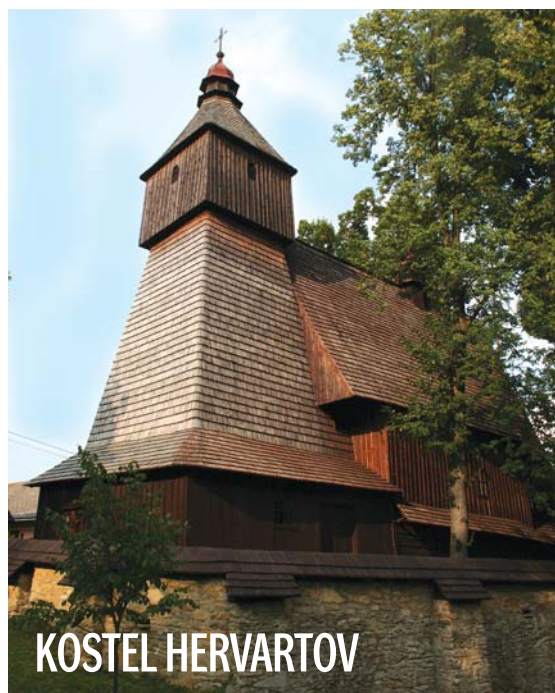

JAK SE TAM DOSTAT: Autem jedeme 13 kilometrů z Bardejova do Stebické Huty a potom kilometr nad vesnici. Ranč je vidět z daleka. Nedaleko je hraniční přechod Blechnarka do Polska.

Na úbočí Nízkých Beskyd mezi tradičními vesnicemi stojí obluda. Zaplatily ji evropské fondy, do kterých všichni přispíváme z našich daní. "Tohle je příklad, jak nemá vypadat podpora agroturistiky na Slovensku," tiše poznamenává ochránce nedalekého polského národního parku Grzegorz Sitko. Ve svahu stojí obrovská budova hotelu, několik zvětšených chatiček, jízdná a stáje. Mezi tím je vydlážděné nádvoří, ke kterému vede ve skále vystřílená silnice. Uvnitř je to ještě horší než zvenku. V hale skáčou dva vycpaní vlci, deska

stolu je zdobená intarzovaným jelenem v říji a křesílka jsou biedermayerovská, dřevěné zábradlí jako by z oka vypadlo českému podnikatelskému baroku

KOSTEL HERVARTOV

"Pravou část původního oltáře ukradli Maďari za 1. světové války a je dnes v Budapešti, levou část odvezly úřady do muzea v Bardejově."

Šarišskou specialitou je slavobrána s krucifixem oddělující oltář od lavic. "Za ní může vstoupit jen kněz a kostelník," dodává starosta Mackanič. Jestli vám vrtá hlavou, jak může dřevěná stavba vydržet tak dlouho, tak je to jednoduché. Stavitelé vysázeli okolo čtyři lípy. Dělalí to tak vždycky. Stromy totiž sají ze země vlhkost, která by se jinak shromažďovala pod kostelíkem. ■

JAK SE TAM DOSTAT: Autobus jezdí do Hervartova z Bardejova. Na kole můžeme jet po hlavní silnici mezi Prešovem a Bardejovem, odbočíme do obce Siba a asfaltkou mezi poli dojedeme ke kostelíku. Vracím se grandiózním sjezdem do obce Klušovská Záhava. Vstupné stojí 40 korun.

Půl tisíciletí stojí v hervartovských kopcích na půl cestě mezi Prešovem a Bardejovem dřevěný kostelík svatého Františka z Assisi. Je ze všech východoslovenských kostelíků nejstarší a jako jediný nepatří k pravoslavnému kultu, ale modlí se v něm římskokatolíci.

"Obec byla založena roku 1406 německými dřevorubci, a kostel proto nemohl být z jiného materiálu," připomíná sta-

rosta Miroslav Mackanič. "Dnes nás tu žije 510 obyvatel, ale ubývá nás – měli jsme v poslední době více pohřbů, než by bylo zdravé."

Kostel je uvnitř rozdělený na dvě části. Vepředu původně sedávali muži a vzadu v babinci ženy. V minulém století se zasedací pořádek změnil a dnes sedávají muži v levé části lodi, ženy vpravo a vzadu v bývalém babinci má místo mládež. Dřevěný oltář je podezřele moderní.

ZATRACENÉ KLADIVO!

Až vás neposedné boty zavedou na Tábořsko, nezapomeňte do svých plánů zařadit podzemní perlu Čech a evropský unikát – Chýnovskou jeskyni.

Text a foto: René Kujan

Chýnovská jeskyně nebyla známa od pradávna. Nežili v ní lovci mamutů a nebyla vyplněna husitskými vojsky. Veškerá historie i se svými pohromami se jí vyhýbala až do roku 1863. Snad čert tomu chtěl, že v malém selském lomu tenkrát pracoval jistý pan Rytíř. Ale byl to rytíř jenom jménem, v jeho pracovní náplni bylo ohánět se v lomu kladivem až do úmoru. Zřejmě ho jeho práce dost bavila, protože když mu jednou upadlo kladivo do nějaké škvíry ve skalách, vrhl se za ním. Když nebyla úspěšná jeho ruka šmátralka, byl nucen procpat postupně do pukliny celé tělo. Jaké bylo jeho překvapení, když zjistil, že se úzká štěrbina rozšiřuje a míří dál do nitra země. Celý zkoprnělý objevil svého času největší jeskyni na území Čech. Na kladivo si už ani nevzpomněl.

NEJEDEN PRIMÁT

A nezůstalo u jediného primátu. Agilní Jihočeši se hned pustili do práce. Tesali schody, instalovali zábradlí a i jinak zvelebovali útroby své rodné hroudy. Už pět let po objevení se Chýnovská jeskyně stala první veřejně přístupnou jeskyní na území dnešní České republiky. Po původních kamenných schodištích se můžete projít ještě dnes. Schodů jsou téměř čtyři stovky. S jejich pomocí zdoláte celkové převýšení 42 metrů. Kromě vzduchu o značné humiditě a celoročně stálé teplotě 8 °C na vás dýchne i kus historie a ještě mnohem více romantiky.

JAKO ŽÁDNÁ DRUHÁ

Jedinečnost Chýnovské jeskyně spočívá paradoxně hlavně v tom, že něco oproti jiným jeskyním nemá. Chystáte-li se na turistickou prohlídku podzemních prostor, automaticky očekáváte záplavu stalagmitů, stalaktitů a že pro samý stalagnát

nebude ani kam dát hnát. Toto vám v Chýnově nenabídnou. Jeskyně totiž vznikla v obrovském mramorovém bloku. Mramor je sice také vápenec, leč krystalický. Ve vodě se rozpouští jen velmi nerad, čili téměř vůbec. Zatímco v jiných jeskyních si prameny podzemní vody hrají s vápencí na Jánošíka – tuhle vezmou, támhle dají, krápníky nám udělají, tady se voda nadřela mnohem více. Kutala na každé prasklince, kterou v mramorovém monolitu objevila, a proudila, obrušovala, vymílala. Čím Chýnovská jeskyně určitě vyniká nad všechny ostatní, je barevnost a ladnost křivek. Vrstvy příměsemi rozličně zabarvených mramorů střídají vrstvy amfibolitů (je tam spousta křemíku a chemické vzorce delší než užovka stromová). Jak si voda postupně probušovala cestu, šlo jí to v některých vrstvách lépe, v jiných doslova narazila a nechala vzniknout nádherným kruho-

I nepřístupné prostory disponují
mocným kouzlem přitažlivosti

Kaple sv. Vojtěcha
s železným křížem

Pohláďte-li čertka po nose, splní se
vám jedno z vašich vroucích přání

Internet www.volny.cz/jeskynechynov, chynov.mm-comp.cz, www.caves.cz

Patrně nejznámější -
Purkyňovo oko

materiálem a železný kříž z roku 1898 můžete v Kapli svatého Vojtěcha vidět dodnes. Určitě vám neuniknou ani vandalské nápisy na stěnách této kaple. Vězte, že právě první objevitelé měli neodolatelnou touhu se takto připomínat i dalším generacím. Ke svým jménům neopomněli připojit také letopočet, stejně jako to dělají i dnešní vandalové. Ale tentokrát se to ještě tak nebralo. A jste-li navíc profesor nebo c. a k. úředník, projde vám leccos. Na jejich obhajobu je nutno říci, že k tvorbě svých autogramů použili sto procentní přírodní materiál. Kresby ohlelým klackem drží krásně dodnes.

už jen v okolí sledovali, odkud jim ta limonáda vyteče.

VELKÁ A KRÁSNÁ

Chýnovská jeskyně nabízí hodně přes kilometr chodeb. Laické veřejnosti je však zpřístupněno jen 220 metrů. V prostorách mimo návštěvní okruh stále řadí speleologové a speleo-potápěči. Díky nim byly v 80. a 90. letech minulého století objeveny další rozsáhlé prostory, které jsou bohužel trvale zatopené. Potápěči tam prý objevili i unikátní druhy křemene a dalších minerálů. ■

CO, KDY, KDE, JAK?

Městečko Chýnov naleznete zhruba deset kilometrů východně od Tábora. Chýnovskou jeskyni pak severovýchodně od městečka. Po modré turistické značce od nádraží to budete mít asi tři kilometry. Těsně před tím, než dosáhnete Pacovy Hory, v jejímž masivu je samotná jeskyně, zastavte se na paloučku se včelími úly. Budete mít možnost obdivovat práci zručného řezbáře, jenž zároveň nepozbyl humoru. Na žihadla si ale dávejte pozor, včely zas až tak smysl pro srandíčky nemají. Pokud se vydáte autem po silnici směrem na Dolní Hořice, vězte, že budete mít kde zaparkovat i kde se občerstvit. A i na nějaký ten suvenýr může dojít. Chýnovská jeskyně je v říjnu otevřena každý všední den a prohlídky začínají v 10:00, 12:30 a 15:00. Listopad až březen vás uvítá zavřenými mřížemi. Se správnou jeskyní je možné kdykoliv domluvit individuální prohlídku. Plné vstupné je 70 korun, za fotoaparát zaplatíte 30, za videokameru 100 korun. Děti do 6 let neplatí.

vým útvarům, které geologové zovou oka. Bílá, žlutá, hnědá, červená oka v nejrozličnějších odstínech na vás budou mžourat zpoza nejednoho rohu.

S čím si vědci dodnes tak trochu nevědí rady, jsou hrnky. Jedná se o výrazné prohlubně ve stejnorodém materiálu a na svědomí je zřejmě má voda. Jak a proč na určitých malých místech vířila jak pomínutá, aniž by obrousila také okolní materiál, zůstává záhadou. Možná se podaří odhalit tajemství právě vám, až budete fascinovaně zaklánět hlavy a pozorovat Žižkovu střelbu na stropě jedné z chodeb.

KAPLE SVATÉHO VOJTĚCHA

V polovině prohlídky, na místě, kde první objevitelé a průzkumníci po sobě zanechali kříž, vám průvodci přichystali malé překvapení. My prozradíme jen tolik, že kříž byl původně dřevěný a umístili jej tam už v roce 1863. O třicet pět let později bylo dřevo nahrazeno trvanlivějším

VODA NA POČÁTKU I NA KONCI

Až sestoupíte do nejnižšího bodu jeskyně, budete 51 metrů pod zemským povrchem (přibližně výška třináctipatrového domu). Tady narazíte na hladinu podzemní říčky s nejčistší a nejprůzračnější vodou, jakou jste kdy viděli. Před turisty, kteří do takových míst rádi házejí drobné mince nejrozličnějších měn nebo alespoň plivou, je chráněna pyramidou z tlustého, odolného skla. A je to tak dobře, protože tutéž vodu o několik kilometrů dále pijí obyvatelé městečka.

Jako každá správná jeskyně má i Chýnovská řadu tajemství. Dodnes se nepodařilo zjistit, odkud a z jakých zdrojů sem voda vlastně přitéká. Také místo, kde voda vyvěrá na povrch, si jeskyně sťežila až do roku 1962. Tehdy ji přelstili výzkumníci se spoustou barviva, které v jeskyni do vody nasypali a pak

Text a foto: René Kujan

TEST: Eko-poklad bez glutamátů

Jeden sáček udělá polévku ze čtvrtlitru vroucí vody. Stačí zalít, promíchat a nechat dvě tři minuty odstát. Obrovskou výhodou, kterou ocenili hlavně ti z nás, co jezdí "ven" často a už mají všech polévek s přídomkem „jako opravdová“ plné zuby, je složení této speciality. Nejenom, že v obsahu nenajdete sliznice leptající glutamáty, polévky neobsahují ani žádné konzervační látky – a pozor, jsou dokonce bez lepku a geneticky modifikovaných surovin. Co víc si může tramp přát? Na tuhle krmí zláká i svou jinak ostrážitou a nedůvěřivou družku z dobré rodiny.

Polévky jsme sehnali ve čtyřech různých příchutích: hrachová s mořskými řasami, cizrnová s lecitinem, rajčatová s kokosem, japonská s mořskými řasami. Zní to skoro jako gurmánské orgie, že? A nutno říci, že jsme se nesetkali s exemplářem, který by nám vyloženě nechutnal. Další výhodou bylo, že se nám krmě po delší době tak snadno nepřejídala, jak tomu bývá u výrobků význačných chemiček.

Jeden sáček váží kolem dvaceti gramů. Stojí podle obchodu přibližně deset korun. Polévky se dají koupit v prodejnách zdravé výživy, bio-obchůdcích a podobně. ■

UŽ SE VÁM ZAJÍDAJÍ GLUTAMÁTOVÉ POLÉVKY SE STÁLE STEJNOU CHUTÍ? UŽ ANI TY ČÍNSKÉ NUDLE NEJSOU, CO BÝVALY? PŘI SVÝCH NÁKUPNÍCH POCHŮZKÁCH JSME NARAZILI NA ZAJÍMAVÉ INSTANTNÍ POLÉVKY. MOŽNÁ ZACHUTNAJÍ I VÁM.

I tyto polévky lze úspěšně doplňovat osmahnutou cibulkou a kousky salámu

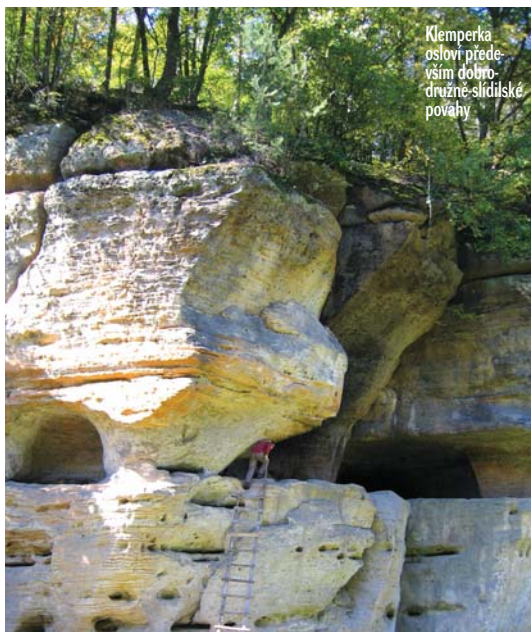
ČAROVNÝ PÍSKOVEC

Text a foto: René Kujan

Nemůžeme si klást za cíl zevrubně popsat všechny možnosti, jež Kokořínsko nabízí. Nemůžeme, protože to prostě nejde. Kdo jste tam už párkrát byl, určitě mi potvrdíte, že je stále co objevovat, stále nad čím žasnout. A kdo žasne, ten žije!

Do kokořinských kaňonů se vydáváme už mnoho let. Na kole nebo i pěšky. Kokořínsko nás nikdy nezklame.

I když – a třeba i omylem – zavítáme do míst, kde jsme už byli, zakufrujeme a vydáme se stezkou, kterou jsme už jeli, nikdy nelitujeme. Pískovcové stěny, zvětralé plošiny s porostem mohutných, větrem olámaných a ošlehaných borovic nás po každé nechávají nahlédnout do svého světa z jiného úhlu. Vždycky se nám podaří objevit překrásná zákoutí, o kterých jsme neměli ani tušení. Vždycky se objeví další hezké místo i tam, kde jsme si mysleli, že známe každý kámen. Přijměte naše obrazové pozvání a nechte se zlákat k toulkám... ■

Klemperka osloví především dobrou družně-slidičskou povahou

Jeskyně Rozbořenka spravovaná patrně trempy-kutily

Hrad Kokořín; za povšimnutí stojí excentricky umístěný kužel věže

NORDIC WALKING

PRAVIDELNÉ LEKCE

prodejna
dámského
sportovního
oblečení

nordic walking • turistika
lyžování • běh • cyklistika

**S TÍMTO KUPONEM
SLEVA 5%**

KONEČNĚ V ČECHÁCH!

Dámské multisportovní
technické oblečení a prádlo.
Nejvyšší kvalita
materiálů a zpracování.

Adresa prodejny: Holky v pohybu
Vojtěšská 11, Praha 1, tel.: 224 932 110
Otevřeno: Po-Pá 10-19 hod
www.holkyvpohybu.cz

TURISTIKA V KARWENDELU

Innsbrucker Klettersteig je nejznámější zajištěnou cestou v rakouském pohoří Karwendel nad Innsbruckem. Na snímku je bonbónek celé trasy. Po houpavém můstku se přechází nad hlubokou roklí. Není to nic těžkého ani nebezpečného, ale přesto srdce skáče až do krku.

Foto: Martin Turčan

horydoly

ČO ROBIŤ PRI STRETNUŤÍ S MEDVEDOM

Text: Pavol Lenko (Autor je ochráncem Tatranského národného parku). Foto: Pavol Lenko, Tomáš Marek

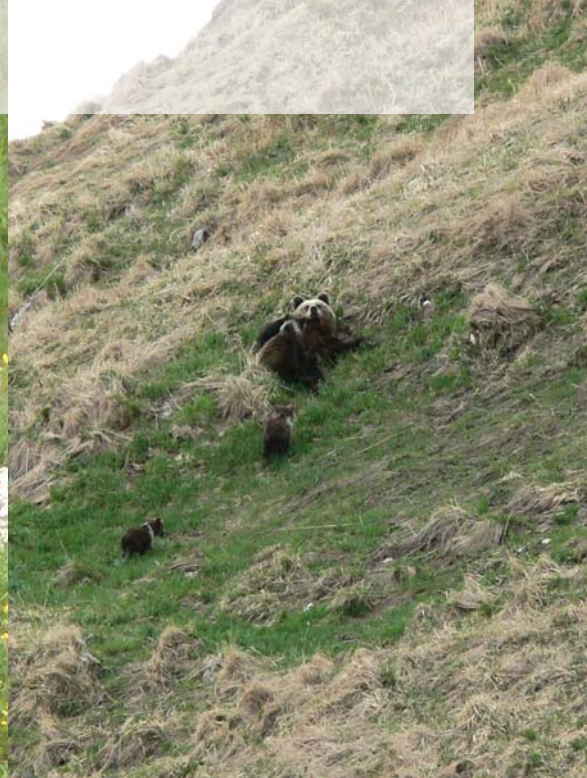
V Západných Tatrách má medveď mimoriadne vhodné životné podmienky s dostatkom potravy a úkrytov. Jeho početnosť sa tu odhaduje na 50 až 60 jedincov. Medveď sa tu správa bezprostredne a prirodzene. Napadnutie človeka medveďom je pomerne zriedkavé, a v podstate od skončenia II. svetovej vojny nejestvuje prípad, že by pri takomto napadnutí došlo k usmrteniu. Medveď je prevažne bylinožravec. Konzumuje aj mäsitú potravu, vtedy sa jedná o rôzne zdochliny, drobné hlodavce, obojživelníky a pod.

VÝNIMOČNÉ NAPADNUTIE

Poznáme však prípady, kedy medveď ulovil aj voľne žijúcu zver, jelene, diviaky atď. Tieto útoky sú však zriedkavé a ojedinelé. Stáva sa tiež, že navštevuje rôzne salaše, usadlosti, kde sa chová dobytok, ovce, kozy, hovädzí statok. Možno povedať, že aj takéto prípady sú vzácné. Zranenia, ktoré medveď spôsobí (ak zaútočí) sú vážne. Ide najmä

Medvedí máma s medviády

o poranenia hlavy, rúk a nôh. Poranenia brušnej dutiny sú zriedkavé. Treba tiež povedať, že akékoľvek napadnutie, "ak by medveď chcel," sa môže skončiť smrťou. Medveď vníma človeka ako najväčšieho predátora, preto pri samotnom útoku zo strany medveďa dochádza iba k zastrašeniu, pri ktorom vznikajú poranenia, ktoré som už spomínal, no našťastie nikdy nie smrť.

ZA ÚTOKMI STOJÍ ČLOVEK

Za všetky takéto útoky si môže človek sám. Pokúsím sa to objasniť: Medveď, ktorý útočí, sa líši od normálneho jedinca a stráca prirodzenú plachosť. Medveď sa napríklad naučí chodiť na odpadky v blízkosti turistického chodníka, turistickej chaty, či hotela, a tak stráca prirodzenú plachosť. Stáva sa to aj vtedy, keď je často vyrušovaný zberom lesných plodov (huby, čučoriedky a brusnice, maliny).

STAROSTLIVOSŤ O MEDVIÁDATÁ

Nebezpečnú kategóriu tvoria medvedice s mláďatami a poranené, či choré jedince, buď prirodzene poranené (pádov v zlom teréne, súbojom), alebo poranené strelnou zbraňou (pytliactvo). Medveď je nervózný, lebo sa nemôže dostať k inak bežne dostupnej potrave, stráca prirodzenú plachosť.

Pri medvedici s mláďatami môže vzniknúť situácia, že sa človek dostane medzi ňu a jej mláďatá. Medviadátá sa môžu od svojej matky zatúlať tak, že ich na určitý čas medvedica prestáva mať pod kontrolou. Keď do takejto situácie vstúpi turista, medvedica si len bráni svoje bezbranné medviadátá. Zo strany človeka ide najmä

o nevedomosť alebo náhodu. Jedná sa o hrozbu, nie útok! Hrozba je vždy krátka. Medvedica ihneď, ako je to možné, odchádza do bezpečia aj s medviadátami. Avšak aj takáto hrozba môže skončiť poranením človeka.

Môže tiež nastať situácia, kedy pozorujeme medveďa na väčšiu vzdialenosť, prípadne zo stretnutia nemáme strach, ale zážitok. Tu platí pravidlo neopúšťať chodník a pozorovať ho vždy z bezpečnej vzdialenosti a nerušiť ho zbytočne.

Nemusíme mať strach, ale rešpekt je nutný. Medveď je majestátne zviera a jedine v lete, čiže v turistickej sezóne, si do-

káže nazhromaždiť dostatočné tukové rezervy. Zimu prežíva v nepravom zimnom spánku. Znamená to, že stretnúť ho v zime je veľmi nepravdepodobné (december až február).

Ak nemáme z medvedov strach, musíme mať aspoň rešpekt. Rešpekt je veľmi dôležitý, lebo medveď si ho určite zaslúži. Posledných päť rokov som v Západných Tatrách ako profesionálny strážca mal približne 200 stretnutí s touto majestátnou šelmou. Pri každom stretnutí som rešpektoval medveďa bez akéhokoľvek hrdinstva či zbytočného vyrušenia. ■

AKO SA SPRÁVAŤ, AK STRETNETE MEDVEĎA

1) NEHRAJTE SA NA HRDINOV

Stretnutiam pri chatách a hoteloch sa treba vyhýbať! Nehrať sa na hrdinu, nefotografovať, nefilmovať, ale upozorniť kompetentného človeka, najmä chatár, lesník, strážca, člen horskej služby. Prípadne zatelefonovať z mobilu na číslo ŠL-TANAP-u, Správy TANAP-u alebo miestne pozemkové spoločenstvo a oznámiť takýto prípad.

2) STO METROV A DOST

Keď máte to šťastie a stretávate medveďa vo voľnej prírode, pri turistickom chodníku, v jeho kráľovstve, potom je dôležité nasledovné: ak máte strach zo stretnutia, medveď o vás zatiaľ ani len netuší. Správa sa prirodzene, pasie sa, alebo prechádza. Vzdialenosť je podľa vášho úsudku krátka, zvyčajne pod sto metrov, potom je potrebné dať o sebe vedieť primeraným spôsobom, tlmným rozhovorom, krátkym hvizdom a pod. V žiadnom prípade nekričať a nerobiť paniku!

3) MEDVEĎ NA ZADNÝCH NEÚTOČÍ

Ak sa tak stane, medveď uniká rýchlosťou, ktorá vás určite prekvapí. Pokiaľ sa tak nestane, medveď niečo tuší, potom reaguje typickým postavením sa na zadné laby. Túto situáciu si ľudia vysvetľujú ako hrozbu alebo nebudaj ako útok. Opak je pravdou, medveď sa len snaží získať lepší prehľad o tom, kto ho vyrušuje, alebo čo ho vyrušuje. Mimochodom, medveď útočí zásadne v polohe na všetkých štyroch labách. Má slabý zrak, preto sa pokúša dostať sa nad úroveň okolitého terénu. Dominantnými orgánmi sú čuch a sluch, no najmä samotný čuch. Situáciu, kedy sa stavia na zadné, môžeme zdôvodniť aj tak, že medveď nemá vhodný vietor, fúka od medveďa smerom k turistovi. Medveď potom stojí na zadných dovtedy, pokiaľ nezhodnotí situáciu zrakom. Takéto postavenie na zadných sa môže zopakovať aj niekoľko krát na tom istom mieste, napr. v okruhu 10 metrov. Vtedy sa

tiež môže priblížiť smerom k ľuďom, ktorí to nesprávne zhodnocujú ako hrozbu.

4) NIKDY NEKRIČÍME

Odchod medveďa môžeme urýchliť tak, že znovu alebo opakovane budeme medzi sebou tlmene komunikovať a pritom mávať rukami, aby nás medveď dokonale identifikoval ako ľudí. Opäť nekričať! Keď sa nachádzame v teréne, kde by sme sa mohli stretnúť s medveďom, ale my sa s ním stretnúť nechceme, potom sa počas celého dňa v inkriminovaných miestach správame tak, že medzi sebou komunikujeme tlmým hlasom, nevykrikujeme na seba, len sa rozprávame!

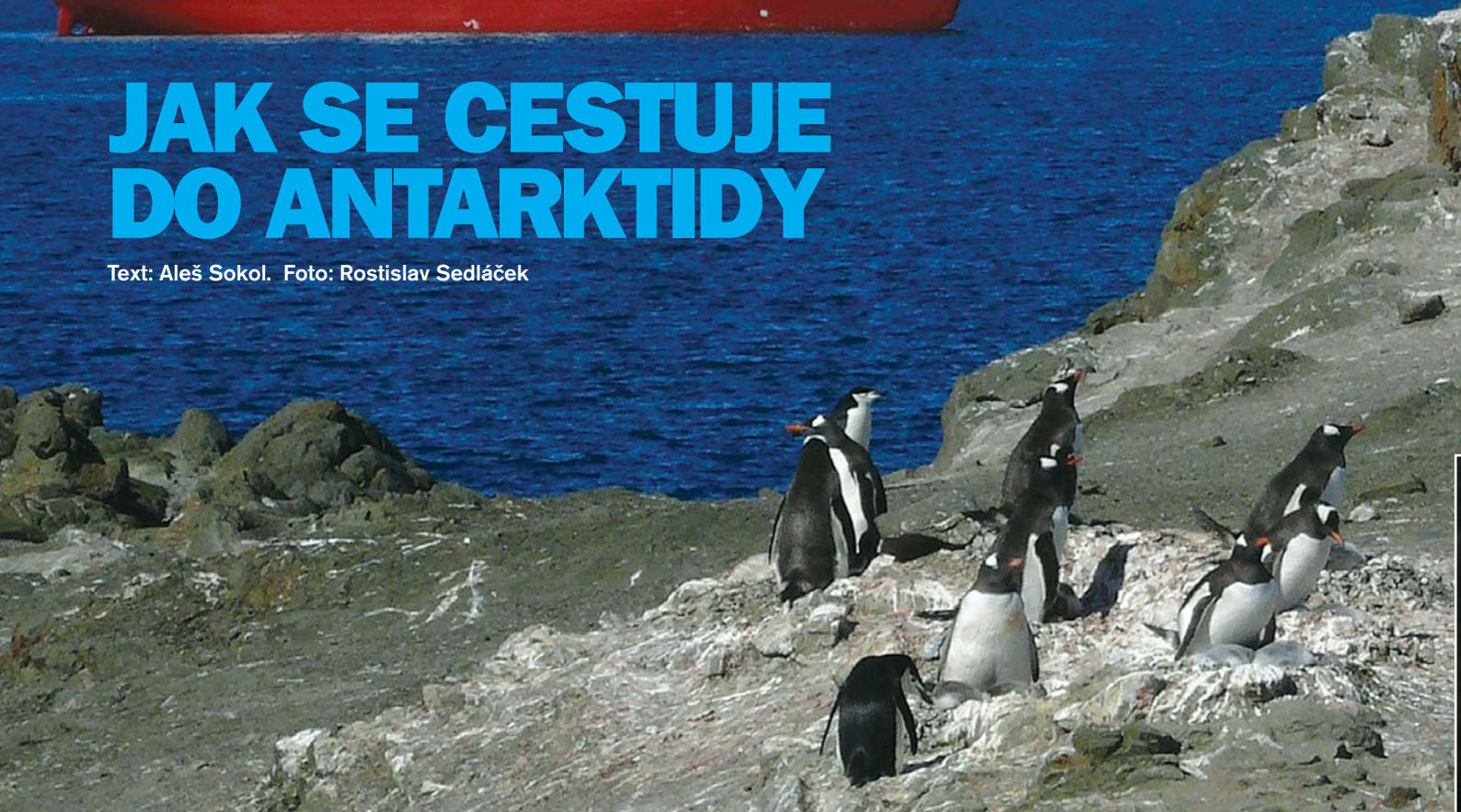
5) ZVIERACIE CHODNÍKY SA VYHÝBAJÚ TURISTICKÝM TRASÁM

Tiež je dôležité pohybovať sa iba po turistických chodníkoch a rešpektovať Návštevný poriadok TANAP-u. Medvede majú turistické chodníky a cesty veľmi silno zakódované a snažia sa im cez deň vyhýbať.

JAK SE CESTUJE DO ANTARKTIDY

Text: Aleš Sokol. Foto: Rostislav Sedláček

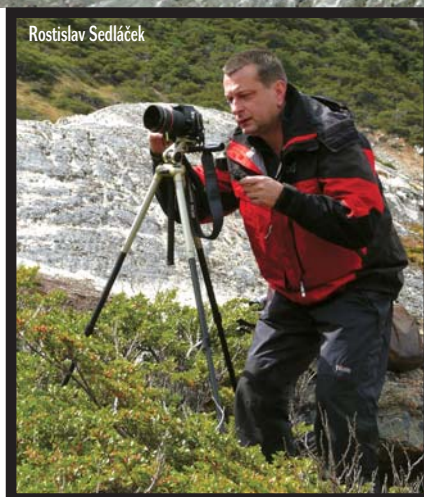
Navštívil všechny světadíly. Vystoupil na několik významných vrcholů. Cestovatel, horolezec, fotograf a kameraman. Poslední film natočil z expedice do Antarktidy. Představujeme vám Rostislava Sedláčka. Popisuje, co znamená být cestovatelem.

Jsi často na cestách. Jak jsi se k tomu dostal?

Ve skautském oddíle jsem nasadil toulavé boty, které mám na nohou dodnes. Pak to byly putovní tábory, dovolené s rodiči, první samostatné výpravy do hor v Rumunsku a Bulharsku, prostě tam, kam nás komunisti pustil. V 18 letech jsem s kámošem začal lézt. Nejprve to byly skalky v okolí, později Tatry a po převratu Alpy. To už byl jen krůček k nejvyšším pohorím. Nakonec mě cestování a touha po dobrodružství zavedla do nejzazších míst naší planety.

Co se ti na jednotlivých oblastech nejvíce líbilo?

Nejraději se zúčastňuji expedic mířících

Rostislav Sedláček

do opuštěných hor a akcí zaměřených na poznávání a studium etnik žijících primitivním způsobem. Nicméně každá výprava do přírody mi dává pocit svobody a chvilkové izolace od civilizace a všedních dní.

Která země se ti nejvíce vryla do paměti?

Hmm, to je těžké... co se týče přírody tak

Plovoucí antarktický led

asi Patagonie a Antarktida, vezmeme-li v úvahu zvířata a lidi, tak jednoznačně Afrika. Ale kdybych měl doporučit nějakou romantickou pohodovku, volil bych Karibské ostrovy. Ale i u nás v Evropě je krásně. Korsika a švýcarské Alpy na mě udělaly velký dojem a rád se tam vracím. **Odkud bereš peníze na cestování? Každý si lehce spočítá, že to není levná záležitost.**

Upřednostňuji cestování v malých skupinkách dvou až čtyř lidí naladěných na stejnou vlnu. Nejprve trávím spoustu dní na netu hledáním informací o dané

Tulení odpolední siesta

Tučňáci kroužkoví s mláďaty

Tučňák oslí

destinaci, další čas zkonsumuje vyhledávání levných a vhodných letů a zařizování víz a v neposlední řadě samotné plánování itineráře podle mapy a jiných materiálů. A kde na to беру? Je to o prioritách; někdo má v práci pohodu, je brzy doma, jde si na tenis nebo se projet na kole a dovču tráví někde v tuzemsku. Já pracuji do pozdního odpoledne, přičemž po večerech ještě stříhám filmy a upravuji fotografie na výstavy, což je vedlejší příjem. Pak si to užiji na expedici do exotických zemí či jiných nevšedních míst.

Co tě přitáhlo do země ledu?

Chtěl jsem si splnit jeden ze svých snů a stanout na všech kontinentech světa. Kromě toho jsem toužil spatřit tučňáky na vlastní oči a natočit o nich krátký dokument.

Jaký byl běžný den na lodi?

Budíček byl každý den v půl osmé a den začal vydatnou snídaní. Program

se skládal ze dvou až tří výletů na pevninu během jednoho dne. Dopoledne jsme jeli jednou, pak jsme vrátili na loď, kde byl připraven oběd a po něm byla obvykle nějaká přednáška na téma dobývání Antarktidy, její fauny, geologie a počasí. Potom byl opět výlet na pevninu, zpět na večeri a po večeri zase. Na pevnině jsme pozorovali tučňáky, tuleně a různé druhy vodního ptactva. Velkým zážitkem byla plavba zodiacem do překrásné zátoky Paradise Bay, kde jsme rozráželi ledovou tříšť. Všude kolem je krystalicky bílá panenská příroda, která ostře kontrastuje s modrými, zelenými a tyrkysovými krami různých odstínů a velikostí.

Přálo vám počasí? Jaké teploty jsou tam běžné?

Vzrušujícím a nezapomenutelným okamžikem byla polární noc, poněvadž jsme se dostali až za jižní polární kruh, kde mezi dnem a nocí byl jen nepatrný rozdíl. Slunce se jen dotklo horizontu

a po chvíli se zase vydalo na pouť oblohou, tudíž se nesetmělo. Mnoho lidí se domnívá, že v Antarktidě musí být zima jako v mrazničce. V létě tam však bývá v průměru kolem nuly. Na ostrově Deception Island jsme se dokonce koupali v oceánu. Je tam totiž stále činná sopka. Párkrát nám také krátce zasněžilo.

Přihodila se vůbec nějaká nepříjemnost?

Když jsme pluli Drakeovým průlivem, dostali jsme se do hrozného větru. Při osmimetrových vlnách většině z nás začalo chutnat až na Silvestra.

Máš doporučení na závěr?

Na Antarktidu se nedá dostat individuálně, a proto se tam jezdí přes zahraniční agentury, které to mají skutečně zmáknuté do detailů, takže není potřeba dělat si před cestou starosti s jídlem, fyzickou nebo psychickou přípravou. Přál bych každému, aby si splnil svůj sen a dostal se na Antarktidu, dokud tam stále vládne příroda, a ne člověk. ■

FOTOSOUTĚŽ: SOUKROMÁ

Každý z nás zažívá soukromá dobrodružství, každý si užívá pobyt v přírodě po svém, každý si z toho pamatuje něco jiného. Tyto zážitky jsme od vás čtenářů viděli na téměř dvou stovkách soutěžních fotografií. Porota soutěže jako každý rok nekladla velký důraz na technickou kvalitu fotografií, ale především ji zajímala atmosféra, která ze snímků dýchá. Vyhrát mohli jen někteří, ale všem děkujeme za snímky, které nás v redakci (a doufáme, že i vás čtenáře), inspirovaly k budoucím cestám a rozjely naši představivost.

- 1. TOMÁŠ SIGL:** Malá Fatra, květen 2007. Tomáš zaznamenal atmosféru sychravé mlhy v hlubokém horském lese tak emotivně, že by člověk nejraději sbalil okamžitě batoh a vyrazil do Malé Fatry. Přestože jde o momentku ze syrové reality, snímek nepostrádá formální fotografické kvality. (1.-3. cena)

DOBRODRUŽSTVÍ

2.

TOMÁŠ MAREK: Máme rádi zvířata a ona nás - dobrou chuť. Na této fotce nejde o žádné umění ani techniku. Fotograf ale dokázal dostat do obrázku překvapení medvěda i člověka, když se potkali ve volné přírodě. (1.-3. cena. Tento snímek ilustruje článek o medvědech na str. 28)

3.

ANNA HOLEČKOVÁ: bez názvu. Vzpomínáte na Hrabalovy Postržižiny? Aktérka i fotografa výstupu na komín v pražské čtvrti Břevnov na ně jistě myslely. A my si jejich atmosféru můžeme vychutnat také. (1.-3. cena)

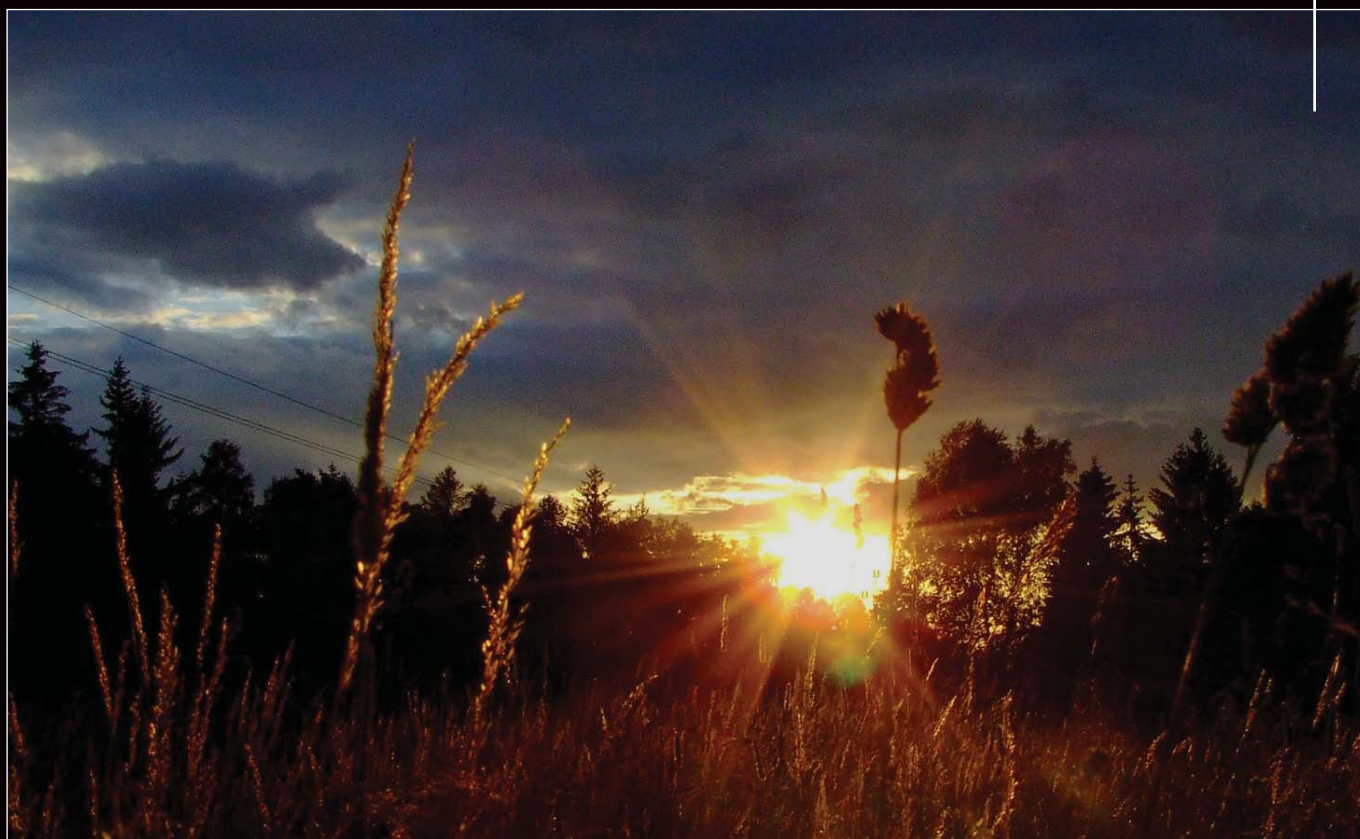

4.

TOMÁŠ MAREK: Snad jsem tady dobře. Druhá úspěšná Tomášova fotka ukazuje jeskyňáře v plazivce. Takhle to pod zemí opravdu vypadá. (4.-6. cena)

5.

DAVID NESVADBA: Večer nad Jabloncem. Nad tímto snímkem se v porotě diskutovalo nejvíce. Je to kýč, umění, klíšé, originalita, je to vůbec outdoor...? Nakonec převládá názor, že Davidova fotka stojí za koukání. Tak si ji užijte. (4.-6. cena)

IVO OSTRÍŽEK:

Motýl na květu je motiv, který prochází celou historií umění.

Zvláštní uznání

IVO OSTRÍŽEK:

Dokonalá fotografie květu uchvátí snad každého.

Zvláštní uznání

JIŘÍ CHÁRA:

Mladá fenka Shar-peie loví na poli myšky.

Zvláštní uznání

OBJEDNEJTE SI ČASOPIS ZDARMA!

**Jedinečná příležitost
pro vás a vaše kamarády**

Nejbližší číslo časopisu Horydoly poš-
tou domů ZDARMA získá každý, kdo
pošle na e-mail: [predplatne@hory-
doly.cz](mailto:predplatne@hory-
doly.cz) nebo mobil 608 733 888
zprávu ve tvaru "ZDARMA jmeno prij-
meni ulice psc mesto" (SMS za běžný
tarif do sítě Vodafone). Samozřejmě
můžete poslat také adresy svých
příbuzných a kamarádů, které
potěšíte drobným překvapením.

Zároveň s čerstvým časopisem vám nezávazně zašleme složenku
na roční předplatné měsíčníku Horydoly v ceně 199 Kč. Pokud
se vám nebo vašim kamarádům bude časopis líbit, můžete si jej
pak rovnou objednat. Přímé objednávky ročního předplatného ve
výši 199 Kč přijímá také SEND Předplatné, P.O.Box 141, 140 21
Praha 4. E-mail: send@send.cz, SMS: 605 202 115, tel.:
225985225, fax.: 225 341 425. www.send.cz

CHCETE ČASOPIS ZDARMA?

**Pište na e-mail
predplatne@horydoly.cz,
volejte nebo pošlete
SMS na 608 733 888**

HORYDOLY

6. PAVEL NUHLÍČEK: Já letím. Cítíte, jak fotograf spolu se skokanem zastavili čas
a přivlastnili si prostor? Na nás v porotě udělala neostrá a technicky nekvalitní
fotografie velký dojem. Někdy a někomu se to prostě podaří. (4.-6. cena)

Zvláštní uznání

JIRÍ MAREČEK:
Z fotografie, která
má tak špatnou
kvalitu, jako by ji
autor snímал mobil-
ním telefonem,
dýchá romantika
a pohoda na atrak-
tivní ferátě.

PODZIMNÍ OSLAVA RYB

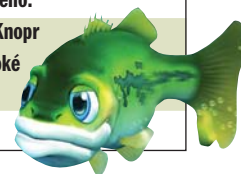
Text: (red). Foto: město Netolice

Kultivovaná jihočeská krajina plná rybníků je spojená se jménem Jakuba Krčína. Bývalé bažiny přetvořil před půl tisíciletím ve stovky velkých i malých vodních nádrží, ve kterých se od té doby chovají ryby. Každý rok jich rybáři vyloví stovky tun. I když se jedná o velké množství ryb, nejde o neosobní průmysl, ale ruční práci rybářů, kteří svoji profesi milují. Hlavní sezóna výlovů rybníků se odehrává v říjnu a listopadu. Během pracovního týdne rybáři opatrně odpustí vodu

z rybníka. O víkendovém ránu hned za svítání roztáhnou síť a desítky postav v gumových pláštích a vysokých botách se vydají do studeného bahna.

Pomalu zatahují síť a k večeru po těžké práci dostanou ryby na břeh. Vděční diváci si živé i vyvrhnuté ryby kupují domů za levné peníze. Mnozí si je dají hned na břehu pečené na roštu či v řeřavém uhlí. Většina ulovených ryb však skončí v kádích a putuje na vánoční stoly. ■

25. ŘÍJNA Pivovarský, Kobylník Okolí Hluboké nad Vítavou	nad Lužnicí. Rybářství Třeboň zve především na sobotu a neděli 3.-4. listopadu, kdy pořádá akci pro veřejnost.	Známý rybník u obce Tálín 7.-8. LISTOPADU Kamenný v Záboří Českobudějovicko	Okolí Hluboké nad Vítavou 14. LISTOPADU Volský, Jankovský Českobudějovicko
25. ŘÍJNA Malduchy, Okolí Blatné	31. ŘÍJNA - 2. LISTOPADU Špinka Červený Kostelec	8. LISTOPADU Karlovec, Velický dolní Okolí Hluboké nad Vítavou	15. LISTOPADU Náveský Okolí Hluboké nad Vítavou
25. ŘÍJNA Metelský Metly ve středních Čechách	31. ŘÍJNA - 1. LISTOPADU Hejtmán Rybník u Plané nad Lužnicí.	9. LISTOPADU Nákrš malé Okolí Hluboké nad Vítavou	15. LISTOPADU Borovský, Českobudějovicko
25.-27. ŘÍJNA Musík, Dublovce u Sedlčan	1. LISTOPADU Pančál, Okolí Blatné	9. LISTOPADU Bojiště, Ficů Českobudějovicko	16. LISTOPADU Velický horní Okolí Hluboké nad Vítavou
26. ŘÍJNA Jubilejní Okolí Hluboké nad Vítavou	2. LISTOPADU Karasín malý, Březový Českobudějovicko	9. LISTOPADU Tovaryš, Sepekov	16. LISTOPADU Zběhov, Haberský starý Českobudějovicko
26. ŘÍJNA Sýkorovský, Kamenný, Podvesný, Českobudějovicko	2. LISTOPADU Ostrov, Branice	9.-11. LISTOPADU Broumar, Opočno	16. LISTOPADU Chobot, Sepekov
26.-27. ŘÍJNA Kladiny dolní Zachotín	2. LISTOPADU Těchařovický, Okolí Blatné	9.-11. LISTOPADU Bezruč, Jistebník	19. LISTOPADU Jiříkovský, Lhotský horní Okolí Hluboké nad Vítavou
26.-27. ŘÍJNA Buzický, Okolí Blatné	2.-4. LISTOPADU Velký Žár Žár u Nových Hradů	12. LISTOPADU Češnovický cip Okolí Hluboké nad Vítavou	19. LISTOPADU Holašický Českobudějovicko
27. ŘÍJNA - 2. LISTOPADU Bezdrev Jeden z našich největších rybníků najdete nedaleko Hluboké nad Vítavou.	5. LISTOPADU Koutecký Okolí Hluboké nad Vítavou	12. LISTOPADU Mlýnský v Sedleci Českobudějovicko	20. LISTOPADU Kočínský Okolí Hluboké nad Vítavou
27. ŘÍJNA Betlém, Biblické jméno nese rybník u kláštera Teplá nedaleko Mariánských Lázní.	5. LISTOPADU Vilímec, Jezera velká Okolí Blatné	12.-16. LISTOPADU Opatovický Středně velký rybník mezi Třeboní a Domanínem.	20. LISTOPADU Karasín velký Českobudějovicko
29.-31. ŘÍJNA Holná, Ratiboř	5.-6. LISTOPADU Vyšatov, Českobudějovicko	12.-16. LISTOPADU Bošilecký Jihočeský Bošilec je známý především díky lidové písni o Bošileckém mostě.	21. LISTOPADU Kamenný Okolí Hluboké nad Vítavou
30. října Prostřední, Putim	5.-9. LISTOPADU Lenešický velký Lenešice jsou vlastně předměstím Loun. K rybníku se dostanete po okresce na Břvany.	13. LISTOPADU Čechovec, Picina Českobudějovicko	22. LISTOPADU Jaderný Rybník leží u Temelína, jak napovídá jeho jméno.
30.-31. ŘÍJNA Štěpánský Rybník u Mýta na Křivoklátsku se nachází na Colloredo-Mannsfeldském panství a rybník je ve šlechtickém držení.	6. LISTOPADU Zalužický Okolí Hluboké nad Vítavou	13. LISTOPADU Zlivský Okolí Hluboké nad Vítavou	23. LISTOPADU Knopr malý, okolí Hluboké nad Vítavou
31. ŘÍJNA Cunát, Okolí Blatné	7. LISTOPADU Nákrš velké Okolí Hluboké nad Vítavou	13.-14. LISTOPADU Veselský U Nového Veselí lově Kinského rybářství.	
31. ŘÍJNA - 5. LISTOPADU Dvořiště K rybníku poblíž obce Dolní Slovence dojedete nejlépe po silnici od Lomnice	7. LISTOPADU Tálínský	14. LISTOPADU Luský	

Cestovní kancelář **TURISTIKA a HORY s.r.o.**
&
Škoda Roomster Scout vám přiváží
5. mezinárodní festival

OUTDOOROVÝCH filmů

**Soutěžní přehlídka • dobrodružných •
extrémních • adrenalinových & cestopisných filmů**

OSTRAVA / 12. - 21.10.

SUŠICE / 13. - 15.10.

PLZEŇ / 17. - 21.10.

ČESKÉ BUDĚJOVICE / 24. - 27.10.

BRNO / 26. - 28.10.

OLOMOUČ / 5. - 8.11.

HRADEC KRÁLOVÉ / 8. - 11.11.

SOKOLOV / 8. - 10.11.

POLICE nad METUJÍ / 8. - 11.11.

FREŠTÁT pod RADHOŠTĚM / 15. - 17.11.

OPAVA / 15. - 17.11.

JESENÍK / 18. - 20.11.

HRANICE na MORAVĚ / 21. - 22.11.

FRÝDEK-MÍSTEK / 22. - 25.11.

SPÁLENÉ POŘÍČÍ / 28.11. - 1.12.

LIBEREC / 29.11 - 2.12.

NOVÝ BOR / 30.11. - 2.12.

KADAŇ / 1. - 3.12.

PRAHA / 1. - 8.12.

nenechejte si ujít / v 19-ti městech ČR

www.mfof.cz

Generální
partner:

Roomster
SCOUT

SIMPLY CLEVER

Hlavní
partneři:

Hlavní
mediální
partner:

Partneři:

Mediační
partneři:

Běžky pro zábavu, romantiku, kondici

Text: Kuba Turek, Foto: Daniel Kolman, Hana Suchá, Martin Štěrba, Österreich Werbung

Pojedou vaše děti na školní lyžařský výcvik? Začaly jezdit s kamarády na hory? Chtějí honit kondici? Budou potřebovat běžky. V obchodech i bazarech je situace složitá. Poradíme vám základní informace, jak na to.

Bruslení na lyžích vypadá sice obtížně, ale nic na něm není. Je totiž o mnoho jednodušší naučit se bruslit na sněhu a ještě k tomu se dvěma hůlkami, než na ledu na zimním stadionu.

BRUSLENÍ

Potřebujete k tomu jen o něco kratší běžky než obvykle, dlouhé hůlky a pevné vysoké boty. A samozřejmě hladkou, udusanou a širokou trať. Po prvních podařených odpíchnutích získáte pocitu orla, který letí těsně nad krajinou jako šíp. ...samozřejmě až do prvního ostrého stoupání. To ovšem prokleje bruslař stejně jako klasik či turista.

Co potřebujete: Lyže s označením Skate o deset centimetrů menší než jste sami, hůlky dosahující mírně nad ramena, vysoké boty s plastovou podporou kotníků, moderní vázání a vosky umožňující co nejlepší skluz.

KLASIKA

Imponuje vám pohled na lyžaře, kteří klasickým střídavým krokem mizí na obzoru? Rádi si vyjedete do vysoustružené stopy, která jako podle pravítka protíná zasněženou louku? Potom vezte, že udržet rytmus kroků je daleko namáhavější a obtížnější než pouhé bruslení. Navíc při něm bývají obtíže s mazáním, protože v případě klasického běhu ne-

platí okřídlené rčení „kdo maže, ten jede,“ ale záleží i na kvalitě mazání. Kdo neodhadne počasí a kvalitu sněhu na celodenní túře, ten se bude šourat s přilepenými bačkorami sněhu na skluznicích, nebo mu naopak budou lyže při každém kroku ustřelovat dozadu. Obě je velmi nepříjemné.

Pro ty, které chtějí bruslit i běhat, se vyrábějí kombinované lyže. Nejsou špičkové ani v jedné kategorii, ale rekreačním lyžařům úplně stačí.

Co potřebujete: Lyže označené Classic, které vaši ratolest o dvacet centimetrů převyšují, hůlky dosahující do podpaží, nízké lehké boty a vosky pro stoupání i sjezd. Pokud sáhnete po lyžích s označením

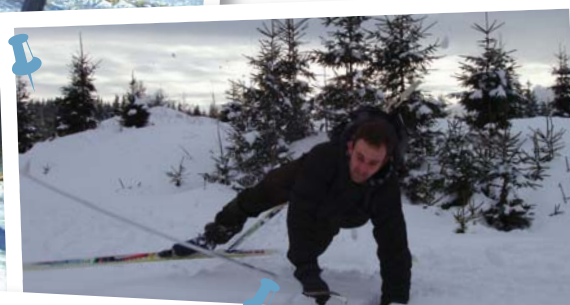
Krkonošské hřebeny

hnutý tvar, a vám se na nich bude dobře zatáčet, budou širší a vy se nebudete tolik bořit do hlubokého sněhu a budou pevnější a jen tak je nezlomíte

i tábornické vybavení, stan, dobrý spací pytel a další nezbytnosti k přežití zimní noci. Turistické lyže totiž přímo vyzývají k překovávání nejen zasněženého terénu, ale i sama sebe.

KDE NAKUPOVAT

Kupujte především s rozmyslem. Uvědomte si, že nejste žádný závodník/závodnice, ale chcete se jen příjemně svést. Bazary mají pro naprosté amatéry svá úskalí, půjčovny nemusejí mít lyže přesně pro vás a malé zapadlé prodejny se sportovním zbožím všeho druhu raději vynechte. Zbývají tedy hypermarkety a speciálky. V samo-

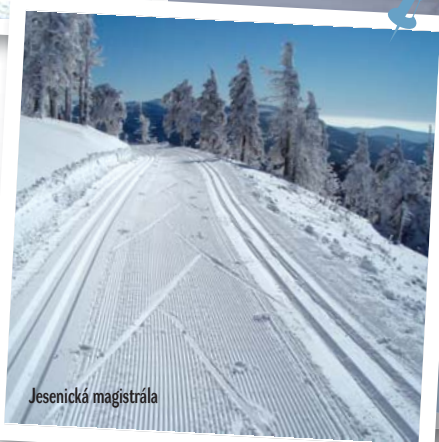

Na běžkách se musí umět

Kombi, měly by být stejně dlouhé, jako je výška dítěte, délku hůlek volte k ramenům, boty vám stačí nízké, ale musí být pevné. Sortiment vosků potřebuje stejný jako pro klasiku.

TURISTIKA

Jste svým založením romantická osoba? Nechcete se tlačit se spoustou ostatních lyžařů na vyhlášených magistrálách? S partou podobně postižených lidí vyrazíte ven do panenské přírody? Zapomeňte na směšná párátka a kupte si pořádné turistické lyže. Budou mít ocelové hrany, a tak na nich zastavíte i na ledových stráních, budou mít pro-

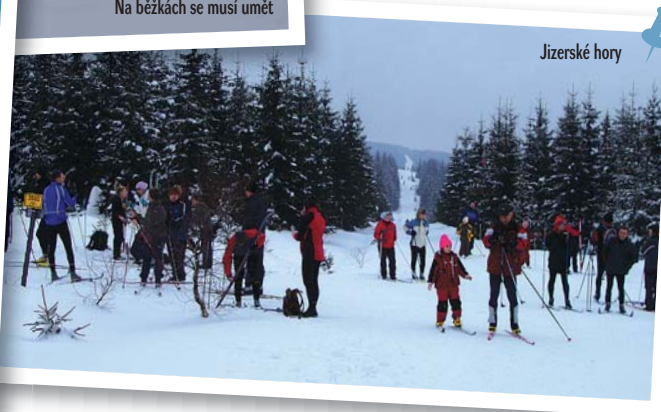
Jesenická magistrála

ani v těžkém terénu. Za to budou ovšem těžší a dražší.

Co potřebujete: Lyže označené Backcountry nebo také zkratkou BC stejně dlouhé jako lyžař, hůlky do podpaží nebo skládací teleskopické modely a pevné vysoké boty s podrážkou připomínající pohorky. Možná, že s věkem dítěte časem přibude

obsluze je to levnější.

Výběr ovšem je velmi úzký a žádný prodávající vám v nich kvalifikovaně neporadí. Speciální lyžařské obchody jsou drahé, ale nabízejí velký výběr a školený personál. Pozor ovšem na jeho přespřílišnou ochotu, chtějí vám prodat to nejdražší, na co vás odhadnou. ■

Jizerské hory

INZERCE

www.sportkoncept.cz

info@sportkoncept.cz

sunhelmet.cz

2007-2008
snow collection

SH+

Text: (red). Foto: Schwalbe, Microsoft, GSMA, Canard, Epson, Horydoly

Epson Photoviewer Travel Pack

Výrobce elektroniky prodává ke svým multimediálním prohlížečům a fotobankám řady P-2000 až P-5000 sadu na cestování. Obsahuje přenosnou tašku, sponu na opasek, pás, přenosný podstavec, nabíječku na dvě baterie, autoadaptér na nabíječku, čisticí hadřík z mikrovlákna a ochranný film na displej. Na míru vyrobený obal ochrání fotobanku Epson a poskytuje i další místo na uložení paměťových karet a náhradních baterií.

Info: www.epson.cz

Orientační cena: 2300 Kč

Coleman Graffik

Velkým hitem Colemanu se má stát malý jednoduchý stan pro dvě osoby Graffik. Podle obchodního ředitele slovenského zastoupení Outdoor Gaz Jozefa Krále se jedná o festivalový stan. Je totiž určený na letní kulturní a společenské akce. "Měl by být odolný především proti zvratkům," nedělá si iluze o jeho použití Jozef Král. Graffik je věrný svému jménu a je potištěný abstraktními symboly.

Info: www.outdoorgaz.sk

Orientační cena: 1500 SK

Canard Caiman

Pánská softshellová bunda je vyrobena ze tří vrstev. Membrána je bázi polyuretanu s hodnotou nepromokavosti deset metrů vodního sloupce a prodyšností 12 RET. Hlavním materiálem tvoří polyester gramáže 255 g/m². Bunda je určená pro skialpinismus, cyklistiku, běh na lyžích a běh. Prodává se v černé nebo modré barvě. Dámské vypasované provedení se jmenuje Chimera.

Info: www.canard.cz

Orientační cena: 1900 Kč

Oxbow Foxwood

Svetr rozpínací odshora až dolů. Rolákový střih. Divoká barevnost. Připomíná vám to sedmdesátá léta? Nám také. Podle jedné z nejvýznamnějších konfekčních značek sportovního oblečení bychom se tak měli letos obléknout na hory.

Info: www.oxbowworld.com

Orientační cena: 2060 Kč

Schwalbe Ice Spiker Pro

Novinka pro příští rok se dostává do cyklistických prodejen již teď. Renomovaný výrobce cyklistických pneumatik myslí na zimu a inovoval své zboží pro extrémisty. Do každé pneumatiky nastřílel 361 hřebů, snížil její váhu na 695 gramů a doporučuje ji především ke sjezdění ledotvratých sjezdovek na kole.

Info: www.schwalbe.com, Orientační cena: 1375 Kč

Popisované zboží vybírá redakce nezávisle na výrobcích, dovozcích a prodejích. Stránka není placenou inzercí.

Orientační ceny jsou uvedeny podle aktuálního trhu. Kolekce na příští rok můžete shlédnout na www.horydoly.cz v seriálu Outdoorové zboží 2008.

... VYSTUP Z ŘADY!

Microsoft Zune

Multimediální přehrávač Zune se v Česku ani nezačal prodávat a Microsoft již chystá jeho druhou generaci. Kromě běžných funkcí nabízí Wi-Fi komunikaci, sdílení písniček a synchronizaci s Windows. Nově uváděné přehrávače mají kapacitu 80, 30, 8 a 4 GB. Internetový obchod Zune Store umožní stahovat více než milion skladeb bez ochrany DRM – a to se na cestách po světě hodí. **Info: www.zune.net**

Orientační cena: Ceny zatím nebyly stanoveny, protože s dodávkami pro Česko se počítá až na předvánoční trh. Lze se však orientovat aspoň podle ohlášených cen v amerických dolarech. Harddiskový Zune 80 má stát 250 USD, flashový Zune 8 bude k mání za 200 USD a nejmenší za 150 USD.

Kayland Globo

Pohorky a trekkingové boty značky Kayland si vybudovaly na Slovensku dobrou pozici. Do Česka se více tlačí teprve od loňska. Nejprodávanějším modelem na příští rok má být osvědčený Globo. Od roku 2008 se bude prodávat ve třech mírně rozdílných verzích nubuk, leštěná kůže a hrubá kůže.

Info: www.kayland.com

Orientační cena: 6000 SK
(nubuk), 5915 SK (kůže),
5420 SK (velur)

SWANS

www.swans-sports.cz
info@sportkoncept.cz

Text: Šárka Bláhová. Ilustrační foto: Bretton

Nemůžeš na ně koukat pod deštníkem

PROVAZY DEŠTĚ, TEPLOTA KOLEM 13 STUPŇŮ, SILNÝ VÍTR. BRANIBORSKÁ BRÁNA POHLCUJE JEDNOHO BRUSLAŘE ZA DRUHÝM. NEJVÝZNAMNĚJŠÍ IN-LINE UDÁLOST ROKU, FINÁLE SVĚTOVÉHO POHÁRU WIC, LETOS PŘILÁKALA 7 624 PROFESIONÁLNÍCH ZÁVODNÍKŮ I AMATÉRŮ.

Závodníci jsou na startu rozřazeni do kategorií podle výkonnosti. Ta se uvádí do přihlášky jako nejlepší dosažený čas na trati 42 km. Vítězné výsledky se pohybují nad limitem jedné hodiny. Dvaatřicetakilometrová trasa vede centrem Berlína, nezahrnuje žádné převýšení, proto ji zvládnou i amatéři.

Jak viděla závod česká studentka Dominika Pompová? Zeptali jsme se jí na to pár dní po návratu domů.

Jaké byly tvé první dojmy, když jsi v Berlíně nastoupila na start?

V bloku, kde startovali profíci, možná nějaká rivalita byla, tam šlo o body do světového poháru, ale já jsem startovala v posledním bloku, kde vládla naprostá po-

hoda. Letos se nevyvedlo počasí, takže jsem váhala, jestli vůbec odstartovat, jestli se nerozprší a jestli nedostanu po pěti minutách zimnici. Ale pak když jsem viděla ty davy, jak se nedočkavě tlačí ke startu, vesele se zdraví a přejí si hodně zdaru, všechny obavy ze mne spadly. Představ si tisíce lidí na kolečkách z různých koutů světa, kteří ten sport milují a přijdou si to společně užít. Nemůžeš utéct a koukat na ně zpod deštníku.

Může se na maratón přihlásit člověk, který jezdí jen rekreačně?

Jasně. Troufám si tvrdit, že takových je tam většina. A vzhledem k tomu, že při registraci musíš uvést nějaký čas, za který jsi kdy maratón jela (já uváděla dvojnásobek času nejrychlejšího půlmaratónu), nehrozí, že tě při startu masa těch rychlejších převálcuje. Startuje se v blocích od nejlepších závodníků, interval je vždy jedna minuta, takže každý si najde ve své skupině stejně zdatné jedince, se kterými si ve vláčku užije celou jízdu. Ta atmosféra je fakt super, jezdí tam rodiny, firemní týmy, jednotlivci, důchodci, prostě všichni. Často jsou k vidění bizarní kostýmy. Letos měla například jedna skupinka na helmách připevněné plyšové krysy, prý aby se poznali.

Jak vypadá maratónský terén?

Trať byla fantastická. Jel se okruh v srdci Berlína, který vedl kolem turisticky

zajímavých míst. Finiš byl přímo pod Braniborskou branou. Kdyby vyšlo počasí, byla by to pohádka. Bohužel letos se pár minut po startu rozpršelo, na mokru to klouže, brusle se smekají a spousta lidí končí na zemi. Já jsem spadla třikrát, vždy se mi někdo složil pod nohy. Mít v bruslích bazén taky není nejpříjemnější.

Proč amatéři závodí? Člověk si přece může v klidu objet nějaký ovál a spokojeně se vrátit domů.

Na závodech je samozřejmostí časomíra, člověk může sledovat, jak se zlepšuje, má radost z každé sekundy. Máš také radost z každého předjetého soupeře. A obzvláště pro mě jako pro ženu je motivující, když předjedu chlapa. ■

V Berlíně se pravidelně otevírá a zavírá bruslařská sezona. Na jaře se jezdí půlmaratón, na podzim maratón. Důležité informace jsou k nalezení na stránkách pořadatele www.berlin-marathon.com.

České weby o závodech najdete na adresách www.inlajn.cz a www.lifeinline.cz.

BOARDBAG

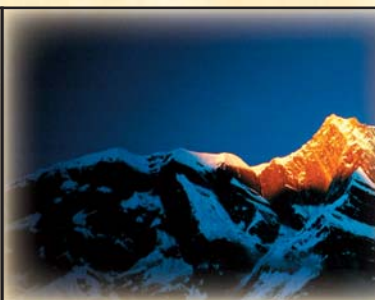
NUOVO

PUMORY TR

... always fully loaded ...

www.doldyruksaky.cz

SPORT LIFE

6. Mezinárodní sportovní veletrh

8. – 11. 11. 2007
Brno – Výstaviště

Z doprovodného programu:

- **Světový pohár v boulderingu**
- **Kmenové lezení, lanovka, stěna pro veřejnost**
- **Zajímavé přednášky a projekce (Stefan Glowacz, Adam Ondra, a mnozí další)**
- **Výstava stanů**
- **Módní přehlídky outdoorového oblečení a obuvi**

PRAKTICKÉ INFORMACE PRO NÁVŠTĚVNÍKY:

Otvírací doba:

Čtvrtek – Sobota: 9.00 – 18.00 hod.
Neděle: 9.00 – 16.00 hod.

Vstupné:

Základní ... 100 Kč
Zlevněné ... 60 Kč
Rodinné ... 250 Kč

Součástí vstupenky bude:

- Poukázka na volnou vstupenku do Palace Cinemas v Brně, Praze a Bratislavě
- Jízdenka na městskou hromadnou dopravu v Brně (pouze během konání veletrhu)
- Soutěžní kupon pro návštěvnickou soutěž o jízdní kolo SPECIALIZED a další zajímavé ceny

Kontakty:

- web: www.sport-life.cz
- e-mail: sport-life@bv.cz

Veletrhy Brno, a.s.
Výstaviště 1
CZ – 647 00 Brno
Czech Republic
Tel.: +420 541 152 279
Fax: +420 541 153 068
e-mail: sport-life@bv.cz
www.sport-life.cz

Central European
Exhibition Centre

BVV

Veletrhy
Brno

8. – 11. 11. 2007
Brno – Výstaviště

ŘEKY, RICKY, POTOKY

MARATÓN NA VLTAVĚ

→ Krumlovský vodácký maratón dostal k pětiletému výročí nový tratový rekord. Špičkový světový sjezdař Kamil Mrůzek sedl do jednoho rychlostního debikajaku s maratonským specialistou Tomášem Ježkem a vy-

Vždy byl zastáncem přírodní vody a raftingu coby dobrodružství. Trend se však otáčí k umělým kanálům. Vidinou mnoha činovníků i závodníků jsou totiž Olympijské hry, kam se snaží svůj sport dostat.

Text: (kt)

hráli za 2:02:01,93 hod. Trať kajakářů a kanoistů z Vyššího Brodu do Českého Krumlova měřila 37 kilometrů. Raftaři a pramíkáři jeli z Rožmberku 27 kilometrů. Rozsáhlou fotogalerii si můžete prohlédnout na webu www.horydoly.cz/vodaci.

Text a foto: (kt)

HÁJEK KONČÍ

→ Stanislav Hájek končí ve funkci šéfa českého raftingu. Po osmi letech ve funkci podal demisi na konferenci Svazu vodáků. Jeho nástupcem se stal Martin Procházka. Hájek dal dohromady pravidla a organizaci raftových soutěží. Velmi se angažoval také v evropském dění.

PANNA Z DÍVČÍCH HRADŮ

→ Tradiční vodácký běh O pohár panny z Dívčích hradů pořádá 3. listopadu od 10 hodin pražský oddíl SK Zlíchov. Start je v jeho loděnici u Vltavy. Nejdelší trasa měří 5250 m, nejkratší 1000 m. Trať vede všemi terény od asfaltky, přes pěšinku až po zorané pole.

Text: Pavel Kárník

PŘÍLIŠ EXTRÉMNI VODA

→ První mistrovství světa ve slalomu na extrémní divoké vodě bylo zrušeno. V rakouské řece Ötz teklo na začátku října příliš vody a pořadatelé se obávali o bezpečnost závodníků.

Text: (red)

ZÁCHRANA Z VÁLCE NA PAPIŘE

→ Vodácká učebnice nazvaná Záchrana z válce, kterou napsal Petr Ptáček, vyšla jako nadstavba loňské knihy Bezpečně na tekoucí vodě. Je zaměřená na záchranu z velmi nebezpečných míst. Mezi hlavní témata patří nebezpečí při sjíždění jezu, sebezáchrana, záchrana ze břehu a záchrana posádky v lodi. Utonutí na jezu ve válci patří k nejčastějším příčinám smrtelných nehod českých vodáků. Text je doprovázen padesáti obrázky a fotografiemi a dále deseti skutečnými příběhy. Orientační cena knihy je 129 korun.

Text: (red)

tvoří padlé stromy a kroví. Je nutné před nimi přistát a loď přenést po břehu.

Text: (pp), (kt)

KAM NA VODU

28.10. Zamykání Orlice – Týniště
1.11. Zákaz plavby po horní Otavě
3.11. Splutí Hamerského potoka – Ratmírov
3.11. Přes čtyři mosty – Ostrava
17.-19.11. Noční orientační preteky – Ružín
1.12. Anketa Kanoista roku – Olomouc
1.12. Čertovské voleje – Praha
8.12. Splutí Chrudimky – Chrudim
11.12. Mikulášská Orlice – Svinary

Uvedené termíny se mohou měnit v závislosti na stavu vody v řekách a přehradách. Podrobnosti a aktuální informace uveřejňujeme na internetové adrese www.horydoly.cz/kalendar.

VIDMO A HORALFEST

→ Pod Tatrami se chystají dva komorní festivaly zaměřené na foto a video. "Setkáme se v horách?" je motto Horalfestu, festivalu pro amatérské tvůrce, které fascinuje horské prostředí. Letošní ročník je především workshop ve Starém Smokovci.

Setkání se koná 16.-17. listopadu. Přehlídka vybraných prací bude k vidění v TatryPubu. Přehlídka horských a adrenalinových filmů Vidmo 2007 proběhne v Dolním Kubíně 14. - 16. prosince.

Text: Libor Bolda

VYSOKÝ ÚŘEDNÍK KLAUČO PODPOŘIL TURISTY

→ Ředitel Sekce ochrany přírody a krajiny na Ministerstvu životního prostředí Stanislav Klaučo věří, že bude možné znovu zpřístupnit vysokohorská sedla a vrcholy pro turisty. Hodlá tak učinit po zajištění cestách. Ať už to bude klasickými tatranskými řetězy nebo po ferátách. Stano Klaučo je zároveň vydavatelem serveru Hory.sk, který uveřejňuje aktuální podmínky pro skialpinismus, lezení a turistiku na Sloven-

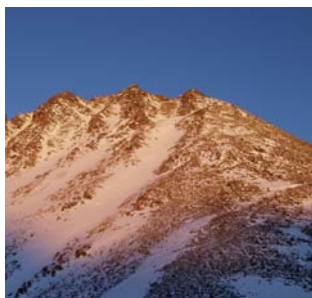
sku. Zvýšení počtu úrazů, jako častého argumentu proti novým cestám, se nebojí ředitel Horské záchranné služby Jožo Janiga. Podle jeho otce, horského vůdce Laco Tatka Janigy, by se mělo zpřístupnit Baranie sedlo, Furkotský a Svišťový štít.

Text: Libor Bolda

OPALONE: KDYŽ NAHOŘE LEŽÍ SNÍH

→ Hřeben Opalone (1700 m n.m.) se nachází v polských Tatrách Wysokich a odděluje od sebe spodní část Doliny Rostoki a Doliny Rybiego Potoku. Hřeben přetíná pod Opalonym Wierchem modrá značka, spojující obě doliny a zároveň dvě významné polské chaty, Schronisko w Dolinie Pięciu Stawów Polskich a Schronisko nad Morskim Okiem. A právě z této trasy se otevírá krásný pohled do obou dolin. Okruh z jedné doliny do druhé je možné doporučit všem, kteří hledají snadnější přechod mezi dolinami a zároveň mají rádi výhledy. Když už nahoře leží mnoho sněhu, toto je bezpečnější cesta v nižší poloze orámovaná kosodřevinou.

Text: Aleš Juchelka

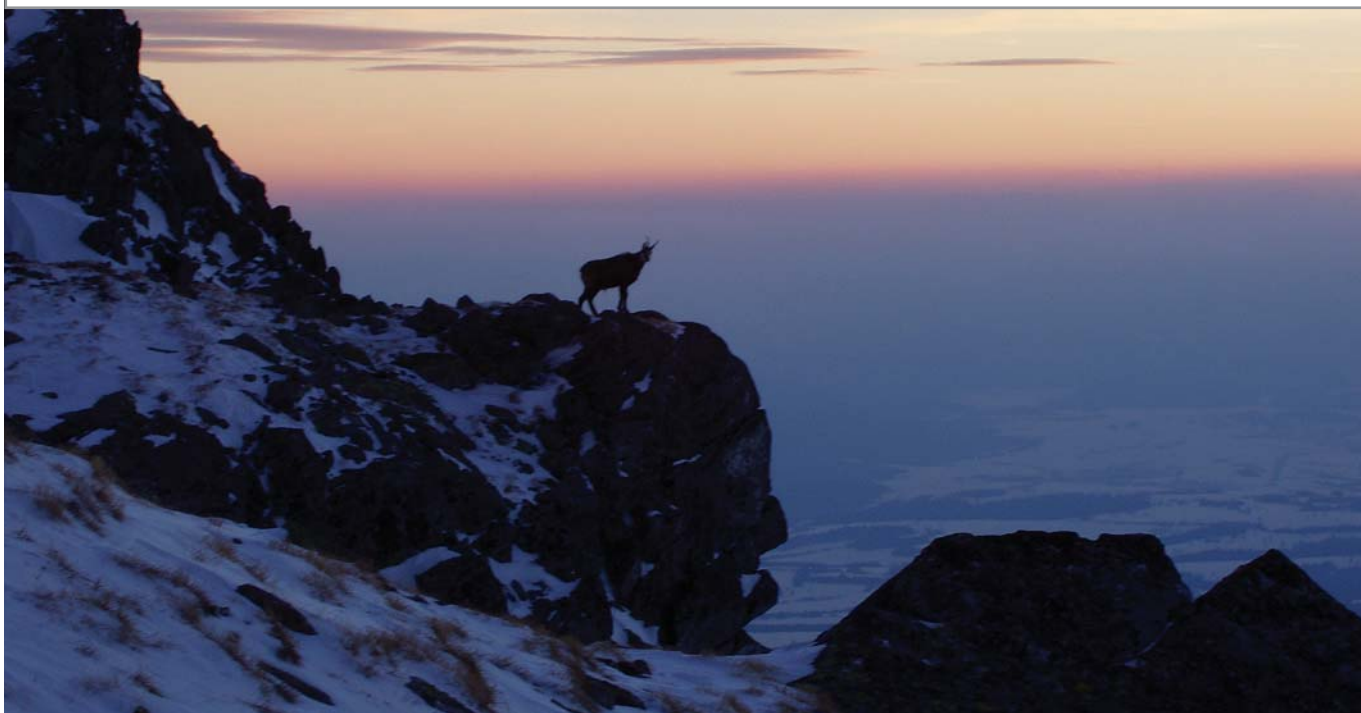

DALŠÍ POKUS O KOMPLETNÍ ZIMNÍ HŘEBEN

→ Vloni se několikrát pokoušel o zopakování historického horolezeckého výkonu, přechodu hřebenů Tater od Západních, přes Vysoké po Belianské, Libor Hroza. Jednou vzdal kvůli špatnému počasí, podruhé po zranění kolena. Provozovatel lezecké stěny v pražských Holešovicích se nechal slyšet, že pokus tuto zimu zopakuje. Opatrně o tomto grandiózním vytrvaleckém výkonu mluví ještě několik dalších horolezců. "Na dva týdny se musíš na hřebeni doslova zabydlet," říká Libor Hroza. "Nesmíš běžet jako splašený, protože bys to nevydržel." Přejít a přelézt hřeben sólo, v zimě a bez podpory údolní skupiny zatím dokázal jen Pavel Pochylý v roce 1978. **Podrobnosti** www.horydoly.cz/vypsati.php?id=8067.

Text a foto: (kt)

TATRY: ZPRÁVY Z NEJMENŠÍCH VELEHOR

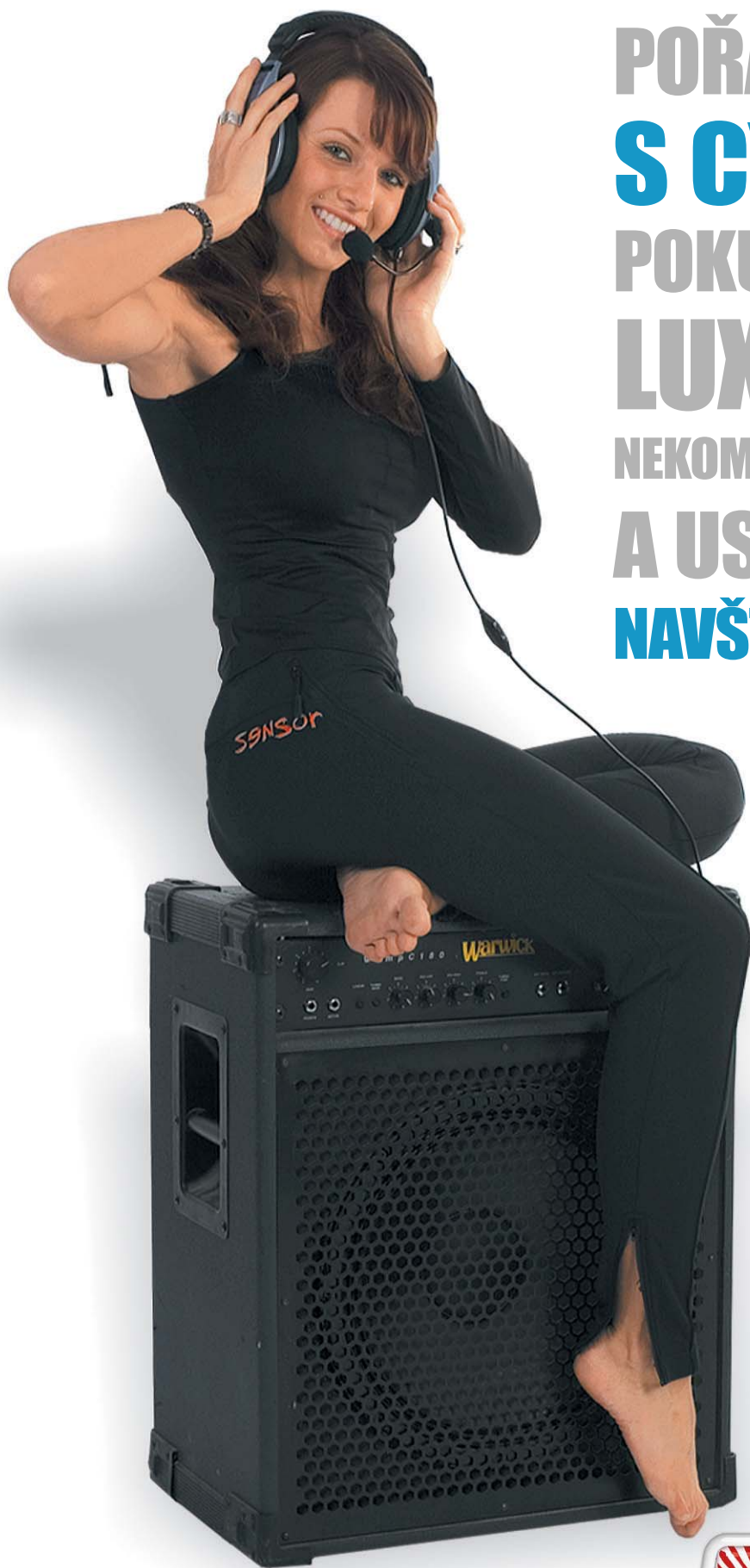
INZERCE

TATRY.CZ
Turistika v Tatrách

www.tatry.cz

Víme, že Tatry jsou hory!

TATRANSKÉ REÁLIE | NÁRODNÍ PARK | OCHRANA PŘÍRODY | POPISY ZNAČENÝCH TÚR | VÝHLEDY | PRVNÍ POMOC | LAVINY | HORŠTÍ VŮDCI | VYBAVENÍ
FOTOGALERIE TATER | VRCHOLY | FLÓRA A FAUNA | ZAJÍMAVOSTI | HOROLEZECTVÍ | LYŽOVÁNÍ | SKIALPINISMUS | CYKLOTURISTIKA | PARAGLIDING | PLTĚ
HORSKÉ CHATY | REZERVACE UBYTOVÁNÍ | HOTELY | PENZIONY | PRIVÁTY | KEMPY | LÉČEBNÉ ÚSTAVY | VÝLETY | LANOVKY | ELEKTRICKÝ | JESKYNĚ

POŘÁDNĚ TO VOKUŘ
S CYKLOEXPERT
POKUD CHCETE VIDĚT
LUXUSNÍ KOLA,
NEKOMPROMISNÍ KOMPONENTY
A USMĚVAVÉ TVÁŘE
NAVŠTIVTE CYKLOEXPERT

JAKO BONUS
PŘIDÁVÁME
NEJVĚTŠÍ PECKY
Z KOLEKCE
SENSOR 07
WINTER
GREATEST HITS
SPOKOJENOST GARANTUJE
JIRKA, VOJTA A ANNA MATRONA

CYKLOEXPERT, www.cykloexpert.cz, info@cykloexpert.cz, Internet Mall, a. s., Adresa: Kladenská 19, 160 00 Praha 6, Telefon: +420 234 703 234

výběr kol, prodej na splátky, odborný servis, doprava kol po ČR zdarma, prodejna v Praze, síť servisních míst a předávacích poboček po celé ČR, testovací centrum kol a dětských přívěsných vozíků

Outdoor Exp

BUSINESS PŘÍLOHA INTERNETOVÉHO PORTÁLU A ČASOPISU HORYDOLY

www.horydoly.cz/outdoorexpress

KALENDÁŘ 2007 – ŘÍJEN/LISTOPAD

26.10. mistrovství ČR Nordic walking
– Konstantinovy Lázně

27.10. Setkání přátel staré techniky
– Solvay Bubovice

27.-28.10. cestovatelský festival Cesty -
Prosiměřice

27.-29.10. lezecký festival Antalya
Climbing - Olympos

27.10.-4.11. veletrh Hanseboot - Hamburg

27.10.-4.11. filmový festival BANFF - Kanada

31.10. konec pískovcové lezecké sezóny

31.10. konec povoleného splutí Otavy

8.-11.11. veletrh EICMA - Miláno

8.-11.11. veletrh Sport Life - Brno

10.-11.11. Setkání cestovatelů - Praha

11.11. veletrh Sportex - Dubai

17.11. cyklomaraton Winter Trans Brdy - Lety

20.-21.11. konference Medicína katastrof
– Hradec Králové

23.-25.11. Smíchovský festival alpinismu
– Praha

23.-25.11. filmový festival Kotlík - Blansko

23.-25.11. veletrh Snowmania - Praha

**Kalendář outdoorových akcí
najdete na www.horydoly.cz.**

OČEKÁVÁME

1.12. anketa Kanoista
roku - Olomouc

3.-6.12. veletrh ILTM
- Cannes

15.12. začátek
povoleného lezení
na Ďumbieru

15.-16.12. Skifest
– Janské Lázně

1.1. začátek povoleného
lezení v Maltatal

10.-13.1. veletrh
Go - Brno

19.-20.1. veletrh Camera
Slovakia - Bratislava

19.-27.1. veletrh Boot -
Düsseldorf

20.1. lyžařský maratón
Dolomitenlauf - Lienz

27.1. lyžařský maratón
Marcialonga - Moena

6.-10.2. veletrh Reisen -
Hamburg

14.-17.2. veletrh Holiday
World - Praha

10.3. solidární akce
Vlajka pro Tibet

19.-22.3. veletrh MITT -
Moskva

OUTDOOROVÁ MÉDIA

Nové turistické stránky regionu
Blanský les – Netolicko najdete na
adrese www.blanet.cz. Tento region
zahrnuje rozsáhlou oblast mezi
Českými Budějovicemi, Hluboukou
nad Vltavou, Vodňany, Prachaticemi
a Českým Krumlovem.
Čtvrtletník Everest zvětšil od pod-
zimního čísla svůj formát. Odpovídá
velikosti Koktejlu ze stejného vyda-
vatelství. Pro orientaci: je teď
o něco menší než A4, tedy než
tento časopis Horydoly.
Internetovou stránku **Hedvábná
stezka** převzala koncem prázdnin Ka-
teřina Roudnická. Stala se hlavní re-
daktorkou. Vystřídala

Bohdanu Rambouskovou, která od-
jela na dlouhou cestu do Íránu.
Časopis Geo začal vydávat souběžný
magazín **Geosezona**. Cestopisný sup-
plement je zaměřený na cestování.
Plní tedy podobnou funkci jako třeba
Traveler pro National Geographic
nebo Everest pro Koktejl. Vedoucím
projektu je indonesista Tomáš Petrů.
Šéfredaktorem Martin Jaroš. "Zatím
jsme občasník," říká Tomáš Petrů.
"Nemáme ještě přesně určené ter-
miny na příští rok."

PŘÍMĚSTSKÝ AUTOBUS Z BRATISLAVY DO HAINBURGU

Autobusy Dopravního podniku Bratislava budou jezdit do Rakouska. Mělo by se tak stát 21. prosince letošního roku. Příměstská linka spojí slovenské hlavní město s obcí Wolfstahl a městem Hainburg. Vyjždět bude několikrát denně. Cena jízdného na této trase zatím nebyla stanovena.

PADĚLANÉ MOTOROVÉ PILY

Padělky motorových pil a dalších strojů Stihl zaznamenala společnost Andreas Stihl na českém trhu. Jde zřejmě o produkci z východní Asie. Jedná se především o řetězové pily, křovinořezy a motorové rosiče. Nabízeny bývají při pouličním prodeji, v internetových inzerátech, ale i v některých kamenných obchodech. Z motorových pil bývá nejčastěji padělán výkonný model MS 440. Stihl dodává své výrobky výhradně autorizovaným smluvním prodejcem a nepovoluje prodej jakoukoliv formou zásilek na adresu zákazníka.

BOOM MOŘSKÝCH KAJAKŮ SÍLÍ

Letošní vodácký veletrh Kanu Messe v německém Norimberku potvrdil, že mořské kajaky jsou obrovským hitem mezi lidmi, kteří si chtějí dovolenou nebo víkend užít na vodě. Každý druhý veletržník stánek nabízel výhradně dlouhé a rychlé lodě a při-

značné bylo, že již vchod do veletržního pavilonu zcela ovládl největší evropský výrobce mořských kajaků Prijon. Ani výrobci známí spíše kajaky nebo kanoemí na divokou vodu se nechtěli slyšícím trendem nechat zaskočit a přivezli do Norimberku pár kousků určených k turistickým cestám kolem mořských pobřeží, po jezerech a velkých, nepřilíh divokých řekách.

SPANÍ POD ŠÍRÁKEM NA ŠUMAVĚ

Napříč Šumavou od západu na jih vznikne příští rok asi stovacetikilometrová pěší trasa pro trempy, která jim umožní volné spaní v přírodě. Dosud směli návštěvníci šumavského parku spát jen v kempech nebo na tábořištích.

CZECHTOURISM JE V BRUSELU

Vládní agentura na podporu cestovního ruchu CzechTourism zřídila pobočku v Bruselu. Součástí Českého domu je také zastoupení českých krajů. Jeho existence má upozornit na české předsednictví Evropské unie od ledna 2009.

CENY PRAŽSKÝCH HOTELŮ JSOU PRŮMĚRNÉ

Pražské hotely obsadily v žebříčku nejdražšího ubytování světa 39. místo z 62. Uvedl to Mezinárodní hotelový institut. Do hodnocení byly zařazeny tří- až pětihvězdičkové hotely. Nejdražší hotely světa jsou v Rusku, kde se průměrná cena za ubytování na jednu noc pohybuje kolem osmi tisíc korun. Naopak snížení cen za ubytování v hotelu zaznamenal Frankfurt, Amsterdam a Kapské město. Ceny srovnatelné

s Prahou a nižší nabízejí například hotely v Los Angeles, Hong Kongu nebo Las Vegas.

AIRBUSY DOSTALY HORSKÁ JMÉNA

Krkonoše, Beskydy, Jeseníky, Vysočina a Šumava. Tak se jmenují nové airbusy Českých aerolinií. Letadla se dosud pojmenovávala podle českých měst, takže se ve vzdušném prostoru potkávají třeba Přerov, Benešov, Strakonice nebo Kutná Hora. Airbusy nahradí boeingy 737, které mají vyšší spotřebu paliva, o 1200 km nižší dolet a jsou pomalejší. Airbusy budou létat na nejfrekventovanějších evropských linkách do Moskvy, Londýna a Paříže.

JESENÍKY NA PARNÍKU

Netradiční informační centrum budou moci zájemci navštívit od příštího jara. Parník zakotvený na pražské Kampě bude lákat návštěvníky do Jeseníků a na Bruntálsko.

RSS NA HORYDOLY.CZ

Portál Horydoly.cz zavedl systém RSS. Zájemci si ho mohou umístit do svého čtecího programu a jsou automaticky informováni o všech nových i aktualizovaných článcích.

Outdoor Express připravila redakce Horydoly. Foto: Horydoly, Geo

MOIRA PRACUJE S BAVINOU

Moira začala prodávat zimní a jarní kolekci spodního prádla. Její designéři letos udělali dva zásadní kroky. Šli do bavlny a vyvinuli vlastní stretch. Kombinace umělého vlákna a bavlny má zaručit pohodlí na běžné nošení a také na turistiku. Tomu je způsoben ležerní střih. "U nás nakupuje především střed," říká Filip Kozdeno ze slovenského zastoupení Moiry a vysvětluje: "Jsou to lidé, kteří nechtějí platit předražené věci."

Den bez aut v Praze

Text a foto: (kt)

Cyklisté manifestovali na Den bez aut 22. září za své právo na dopravu po městě. Hrubý odhad organizátorů hovoří o více jak dvou tisících účastnících. Byl to tedy o pár stovek lidí překonaný loňský rekord. Trasa začínala na Staroměstském náměstí, otočila byla za Nuselským mostem a konečnou se stalo Smetanovo náměstí. ■

Pravidelné cyklojízdy po Praze startují v osmáct hodin každý třetí čtvrtek v měsíci na Náměstí Jiřího z Poděbrad. Podrobnosti najdete na www.cyklojizdy.cz. Horydoly podporují cyklojízdy.

horydoly

NEJVĚTŠÍ VÝBĚR ZA NEJLEPŠÍ CENY

Bartsport Brno
(po-pá 9.30–18.30)

Bašty 8, 602 00 Brno
tel.: +420 542 211 995

Bartsport Praha
(po-pá 10.00–19.00)

Sokolská 19, 120 00 Praha 2
tel.: +420 234 703 220

Informace a objednávky
(po-pá 9.00–18.00), tel.: 810 625 529

**NEJVĚTŠÍ
E-SHOP V ČR**

www.bartsport.cz

Schöffel

www.schoeffel.com www.sportkoncept.cz

Kvalita je naší vášní

Vysoce funkční oblečení bez kompromisů pro
turisty, horolezce a lyžaře.